

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ВРБАС
ОПШТИНСКА УПРАВА

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ВРБАС

- МАТЕРИЈАЛ ЗА РАНИ ЈАВНИ УВИД-

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

Е - 2968

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

Иван
М. Тамаш
дипл. архитекта

Иван Тамаш, маг. прост. план.
Број лиценце: 100 0216 13

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић, дипл. правник

**НАЗИВ ПЛАНСКОГ
ДОКУМЕНТА:**

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ВРБАС
- Материјал за рани јавни увид -

НАРУЧИЛАЦ:

ОПШТИНА ВРБАС

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:

ОПШТИНСКА УПРАВА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО
ПЛАНИРАЊЕ, СТАМБЕНО-КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА:

ЈП „Завод за урбанизам Војводине“
Нови Сад, Железничка 6/III

ДИРЕКТОР:

Предраг Кнежевић, дипл.правник

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:

др Александар Јевтић

Е-БРОЈ:

2968

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:

Иван Тамаш, маст. прост. план

СТРУЧНИ ТИМ:

Зорица Бошњачић, маст. инж. арх.
Милко Бошњачић, маст. инж. геодез.
Зоран Кордић, дипл. инж. саобр.
Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.
Маринко Гиздавић, инж. елек.
Милан Жижић, дипл. инж. маш.
Наташа Медих Королија маст. инж. пејз. арх.
др Тамара Зеленовић Васиљевић
мр Рита Влаовић, дипл. биол.
Радованка Зец, дипл. инж. арх.
Марина Митровић, маст. проф. географ.
Мирољуб Љешњак, дипл. инж. пољопр.
Теодора Томин Рутар, дипл. прав.
Драгана Митић, екон. техничар
Ђорђе Кљаић, геод. техничар
Душко Ђоковић, копирант

Координација процедуре:

Светлана Јанковић, дипл. инж. арх.

САДРЖАЈ

А) ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Б) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО ПЛАНА

УВОД	1
1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА	2
2. ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА	3
2.1. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ППРС)	3
2.2. ИЗВОД ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	11
2.3. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СИСТЕМА ПРОДУКТОВОДА КРОЗ РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ (СОМБОР - НОВИ САД - ПАНЧЕВО - БЕОГРАД - СМЕДЕРЕВО - ЈАГОДИНА - НИШ)	16
2.4. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА АУТОПУТА Е-75 СУБОТИЦА-БЕОГРАД (БАТАЈНИЦА)	17
2.5. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ БЕОГРАД-СУБОТИЦА-ДРЖАВНА ГРАНИЦА (КЕЛЕБИЈА)	18
2.6. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИЗМУЉАВАЊА, ДЕПОНОВАЊА И РЕМЕДИЈАЦИЈЕ СЕДИМЕНАТА ДЕЛА КАНАЛА ХИДРОСИСТЕМА ДТД ВРБАС - БЕЗДАН ОД УШЋА У КАНАЛ БЕЧЕЈ - БОГОЈЕВО ДО ХИДРОЧВОРА	20
2.7. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДРЖАВНОГ ПУТА IБ РЕДА ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА МАЂАРСКОМ (БАЧКИ БРЕГ)-СОМБОР-КУЛА-ВРБАС-СРБОБРАН-БЕЧЕЈ-КИКИНДА-ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА РУМУНИЈОМ (НАКОВО)	22
2.8. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ „ЈЕГРИЧКА“	24
3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНИХ ОГРАНИЧЕЊА - ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	26
3.1. ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ	26
3.1.1. Пољопривредно земљиште	26
3.1.2. Шуме и шумско земљиште	27
3.1.3. Воде и водно земљиште	27
3.1.4. Геолошки ресурси	28
3.2. СТАНОВНИШТВО, МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	28
3.2.1. Становништво	28
3.2.2. Мрежа насеља	30
3.2.3. Јавне службе	31
3.3. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ	33
3.3.1. Пољопривреда	33
3.3.2. Рибарство	33
3.3.3. Шумарство и лов	34
3.3.4. Индустрија, мала и средња предузећа	34
3.3.5. Трговина, угоститељство и занатство	35
3.3.6. Туризам	35
3.4. САОБРАЋАЈНА, КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И ЗЕЛЕНИЛО	37
3.4.1. Саобраћајна инфраструктура	37
3.4.2. Водна и комунална инфраструктура	38
3.4.3. Електроенергетска инфраструктура	41
3.4.4. Термоенергетска инфраструктура	41
3.4.5. Електронска комуникациона инфраструктура	42
3.4.6. Јавно и друго зеленило	42
3.4.7. Обновљиви извори енергије	42

3.5. КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ПРИРОДНА ДОБРА	42
3.5.1. Културно наслеђе	42
3.5.2. Природна добра	43
3.6. СТАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	43
4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	44
5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА	48
5.1. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА ЗА ТЕРИТОРИЈУ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, БИЛАНС ПОВРШИНА	48
5.2. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА У НАСЕЉУ ЗА КОЈЕ СЕ РАДИ УРЕЂАЈНА ОСНОВА, ПРЕДЛОГ ОСНОВНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТАРА И БИЛАНС ПОВРШИНА	49
6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	49

В) ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА

Редни број	Назив графичког приказа	Размера
1.	Извод из планова вишег реда:	
	1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године	-
	1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине	-
	1.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш)	-
	1.4. Извод из Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница)	-
	1.5. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд-Суботица-Државна граница (Келебија)	-
	1.6. Извод из Просторног плана подручја посебне намене измуљавања, депоновања и ремедијације седимената дела канала хидросистема ДТД Врбас - Бездан од ушћа у канал Бечеј - Богојево до хидрочвора	-
	1.7. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута IБ реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег)-Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Кикинда-гранични прелаз са Румунијом (Наково)	-
	1.8. Извод из Просторног плана подручја посебне намене парка природе „Јегричка“	-
2.	Граница Просторног плана са планираном претежном наменом површина	1:50 000
3.	Уређајне основе	
	Уређајна основа за насеље Косанчић - Претежна и детаљна намена површина и објеката	1:2500

Г) ПРИЛОГ

Одлука о изради Просторног плана Општине Врбас и Решење о приступању изради Одлука о спровођењу поступка Стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана општине Врбас

Списак табела и графика у тексту

Табеле

Табела 1.	Површине катастарских општина обухваћених Просторним планом.....	2
Табела 2.	Упоредни преглед броја становника 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2002, 2011 и 2022. године.....	29
Табела 3.	Природно кретање становништва на територији општине Врбас.....	29
Табела 4.	Упоредни преглед броја домаћинстава 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2002, 2011 и 2022. године.....	30
Табела 5.	Лица која су променила пребивалиште, према подручју досељења/одсељења, општина Врбас.....	30
Табела 6.	Број запослених/незапослених и просечна нето зарада.....	34
Табела 7.	Квалификациона структура незапосленог становништва	34
Табела 8.	Број привредних друштава на територији општине Врбас	34
Табела 9.	Број предузетника на територији општине Врбас	35
Табела 10.	Преглед непокретних културних добара	43
Табела 11.	Биланс планиране намене земљишта	48
Табела 12.	Биланс планиране намене површина за насеље Косанчић	49

Слике

Слика 1.	Графички приказ границе обухвата планског подручја.....	2
Слика 2.	Мрежа насеља и функционална усмереност.....	31

Списак скраћеница коришћених у тексту:

А.Д.	Акционарско друштво
АПВ	Аутономна покрајина Војводина
БАТ	Најбоље доступне технологије (енг. Best Available Tehniques)
БДП	Бруто друштвени производ
ДП	Државни пут
ДКМ	Детаљна каналска мрежа
ГМРС	Гасна мерно регулациона станица
ГП	Грађевинско подручје
ЕМС	Електромережа Србије
ЕПС	Електропривреда Србије
ЕУ	Европска унија
ИСТ	Информационе технологије
ЈП	Јавно предузеће
ЈКП	Јавно комунално предузеће
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
КДС	Кабловско-дистрибутивни систем
к.о.	Катастарска општина
МРС	Мерно регулациона станица
т н. в.	Надморска висина
НКД	Непокретно културно добро
ОИЕ	Обновљиви извори енергије
ОКМ	Основна каналска мрежа
ПОУМ/SUMP	Планови одрживе урбане мобилности (енг. Suistainable urban mobility plans)
ПЕ	Полиетилен
ПП	Парк природе
ППИК	Просторни план инфраструктурног коридора
ППОВ	Постројење за прераду отпадних вода
ПППН	Просторни план подручја посебне намене
ППРС	Просторни план Републике Србије
ПУ	Процена утицаја
РС	Република Србија
РСД	Република Србија динар
РЗС	Републички завод за статистику
СПУ	Стратешка процена утицаја
СРП	Специјални резерват природе
ТС	Трафостаница
ЦППОВ	Централно постројење за прераду отпадних вода
UIC	Међународна железничка унија (фран.: Union internationale des chemins de fer)
УС	Уставни суд
ХС ДТД	Хидросистем Дунав-Тиса-Дунав
ХДПЕ	Полиетилен високе густине

A) ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

	 5000232269645	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Српска Агенција за привредну регистрацију	
---	--	---	---	---

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број	08068313
----------------------------	----------

СТАТУСИ

Статус привредног субјекта	Активан
Са статусом социјалног предузетништва	Не

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма	Јавно предузеће
--------------	-----------------

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име	JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD
Скраћено пословно име	JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта		
Општина	НОВИ САД	
Место	НОВИ САД	
Улица	Железничка	
Број и слово	6/III	
Спрат, број стана и		

СЛОВО	/ /	
Адреса за пријем електронске поште		
Е- пошта	zavurbvo@gmail.com	

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ		
Подаци оснивања		
Датум оснивања	16.02.1959	
Време трајања		
Време трајања привредног субјекта	Неограничено	
Претежна делатност		
Шифра делатности	7111	
Назив делатности	Архитектонска делатност	
Остали идентификациони подаци		
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	100482355	
Подаци од значаја за правни промет		
Текући рачуни		
	325-9500600027866-66 325-9500700176810-64 325-9601700058594-60 325-9601600004203-31 200-3431420101891-37 160-0000000416883-48 160-0050370002379-64 840-0000000714743-84 325-9500600027867-63	
Контакт подаци		
Интернет адреса	www.zavurbvo.co.rs	
Подаци о статуту / оснивачком акту		
	Датум важећег статута	09.10.2019

	Датум важећег оснивачког акта	18.09.2019
--	-------------------------------	------------

Законски (статутарни) заступници				
Физичка лица				
1.	Име	Предраг	Презиме	Кнежевић
	ЈМБГ	1611976820129		
	Функција	Директор		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		

Надзорни одбор				
Председник надзорног одбора				
	Име	Маја	Презиме	Мићић
	ЈМБГ	2709987186506		
Чланови надзорног одбора				
1.	Име	Никола	Презиме	Крнега
	ЈМБГ	0201983800047		
2.	Име	Милан	Презиме	Жижић
	ЈМБГ	0311967800118		

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Žitište
Регистарски / Матични број	08030715

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

26.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Sečanj

Регистарски /
Матични број 08019215**Подаци о капиталу****Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

30.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Senta

Регистарски /
Матични број

08038490

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

11.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Општина Србобран

Регистарски /
Матични број

08013438

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

05.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Titel

Регистарски /
Матични број

08050724

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

04.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Čoka

Регистарски /
Матични број

08381984

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

26.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име ОПШТИНА БАЧ

Регистарски /
Матични број 08012814**Подаци о капиталу****Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

12.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Беоцин

Регистарски /
Матични број 08439940**Подаци о капиталу****Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

26.04.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Bačka Topola

Регистарски /
Матични број

08070555

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

24.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Bečeј

Регистарски /
Матични број

08359466

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

17.05.2017

Удео

износ(%)

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Општина Бачки Петровац

Регистарски /
Матични број

08127808

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

02.06.2017

Удео

износ(%)

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Општина Врбас

Регистарски /
Матични број

08285071

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

29.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Жабалъ

Регистарски /
Матични број 08157111

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

03.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име OŠTINA INĐIJA

Регистарски /
Матични број 08027536

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

12.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име Opština Irig

Регистарски /
Матични број 08032165

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

12.04.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име OPŠTINA KANJIŽA

Регистарски /
Матични број 08141231

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

26.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Mali Idoš

Регистарски /

Матични број

08695059

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

02.06.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Nova Crnja

Регистарски /

Матични број

08013705

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

16.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Novi Kneževac

Регистарски /
Матични број

08385327

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

10.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Plandište

Регистарски /
Матични број

08057567

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

23.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

ОПШТИНА АПАТИН

Регистарски /
Матични број

08350957

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

06.09.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Ada

Регистарски /
Матични број

08070636

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

31.08.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

GRAD KIKINDA

Регистарски /
Матични број

08176396

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

21.08.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име

OPŠTINA ODŽACI

Регистарски /
Матични број

08327700

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

18.09.2018

износ(%)

Удео

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА
ВОЈВОДИНА

Регистарски /
Матични број

08068615

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 659,968.59 EUR, у противвредности од
40,021,353.26 RSD

износ

датум

Уплаћен: 659,968.59 EUR, у противвредности
од 40,021,353.26 RSD

30.06.2002

Удео

износ(%)

94.800000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Темерин

Регистарски /
Матични број 08330514

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

17.07.2019

Удео

износ(%)

0.200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Sremski Karlovci

Регистарски /
Матични број 08139199

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

08.05.2017

износ(%)

Удео

0.200000000000

Основни капитал друштва

Новчани

износ

датум

Уписан: 659,968.59 EUR, у противвредности од 40,021,353.26 RSD

износ

датум

Уписан: 1,680,896.91 RSD

износ

датум

Уписан: 240,128.13 RSD

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уписан: 80,042.71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 1,680,896.91 RSD

износ

датум

Уплаћен: 240,128.13 RSD

износ

датум

Уплаћен: 659,968.59 EUR, у противвредности од 40,021,353.26 RSD

30.06.2002

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

18.09.2018

износ

датум

Уплаћен: 80,042.71 RSD

17.07.2019

Забележбе

1	Тип	Забележка уписана по ЗПД из 2004. године
	Датум	21.09.2005
	Текст	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

Електронски примерак овог документа потписан је квалификованим електронским сертификатом регистратора.
Дана 13.01.2025. године у 12:22:15 часова

Стр Дигитално потписано
Maglov Miladin
издавалац сертификата:
Javno preduzeće Pošta Srbije

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
Број: 000681215 2025 14810 006 000 000 001
Датум: 03.03.2025.г.
Немањина 22-26, Београд

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018-др.закон), члана 25. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“ бр. 55/2005, 71/2005-испр, 101/2007, 65/2008, 16/2011, 68/2012-Одлука УС, 72/2012, 7/2014-Одлука УС, 44/2014 и 30/2018 - др. закон), одлуке председника Владе Републике Србије број 119-00-00117/2024-01, од 25.11.2024. године и члана 36. став 5. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – други закон, 9/20, 52/21 и 62/23), поступајући по захтеву ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД из Новог Сада, ул. Железничка бр. 6/III, министар за јавна улагања, доноси:

РЕШЕЊЕ

- I **„JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD“**, из Новог Сада, улица Железничка број 6/III, матични број: 08068313, ПИБ: 100482355, **ИСПУЊАВА УСЛОВЕ** за обављање стручних послова израде просторних и урбанистичких планова.
- II **„JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD“**, из Новог Сада, улица Железничка број 6/III, матични број: 08068313, ПИБ: 100482355 **СЕ УПИСУЈЕ у Регистар правних лица и предузетника за обављање послова израде просторних и урбанистичких планова.**
- III **ИЗДАЈЕ СЕ** привредном субјекту именованом у ставу I диспозитива, лиценца - „А категорија“, број лиценце: 010A01/25 за израду свих докумената просторног и урбанистичког планирања према члану 10. Закона о планирању и изградњи.
- IV Трошкове поступка у износу од 1.148.886,00 динара сноси **„JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD“**.
- V Ово Решење је коначно даном достављања и важи две године од дана издавања.

Образложење

Чланом 23. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018-др.закон) прописано је да министар представља министарство, доноси прописе и решења у управним и другим појединачним стварима и одлучује о другим питањима из делокруга министарства.

Одредбом члана 25. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“ бр. 55/2005, 71/2005-испр, 101/2007, 65/2008, 16/2011, 68/2012-Одлука УС, 72/2012, 7/2014-Одлука УС, 44/2014 и 30/2018 - др. закон) прописано је да овлашћења министра коме је престао мандат врши члан Владе кога председник Владе овласти.

Дана 25.11.2024. године председник Владе Републике Србије донео је Одлуку број 119-00-00117/2024-01, којом је министра за јавна улагања овластио да врши функцију министра грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Привредни субјект „JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD“, из Новог Сада, улица Железничка број 6/III, матични број: 08068313, ПИБ: 100482355, поднео је, дана 20.01.2025. године, Агенцији за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, захтев за издавање лиценце за израду докумената просторног и урбанистичког планирања - „А категорија“, а потом и допуњу захтева дана 10.02.2025. године.

Чланом 36. став. 4. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – други закон, 9/20, 52/21 и 62/23) прописано је да министар надлежан за послове планирања и изградње образује комисију за утврђивање испуњености услова за обављање стручних послова израде просторних и/или урбанистичких планова, а ставом 5. да министар надлежан за послове планирања и изградње доноси решење о испуњености услова за обављање стручних послова израде просторних и/или урбанистичких планова и упису у Регистар правних лица и предузетника за обављање послова израде просторних и урбанистичких планова.

Решењем број 000110356 2025 14810 006 000 012 002 од 24.01.2025. године образована је Комисија за утврђивање испуњености услова за обављање стручних послова израде просторних и урбанистичких планова (у даљем тексту: Комисија).

Комисија је на седници одржаној дана 14.02.2025. године утврдила да је подносилац захтева уз захтев приложио:

1. Фотокопију извода о регистрацији привредног субјекта Агенције за привредне регистре Републике Србије,
2. Списак запослених односно радно ангажованих лица (**47 лица**),
3. Списак лица која имају личне лиценце (**23 лица**),
4. Доказ о радном статусу за **23** запослена/радно ангажована лица (фотокопија одговарајућег М обрасца и Уговора о раду),
5. Фотокопију личне лиценце издате од Инжењерске коморе Србије/Решења о издавању лиценце и фотокопију Потврде о важењу лиценце за свако лице са активном личном лиценцом просторног планера, лиценцом архитекте урбанисте или лиценцом урбанисте,
6. Доказ о уплати Тарифе стварних трошкова за услуге издавања лиценци за лица која испуњавају услове за израду докумената просторног и урбанистичког планирања - „А категорија“, и
7. Изјаву којом се подносилац захтева изричито изјашњава да ли ће сам прибавити податке о чињеницама о којима се води службена евиденција.

На основу достављене документације и увидом у јавно доступне податке Комисија је утврдила да је:

1. „JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD“, из Новог Сада, улица Железничка број 6/III, уписан у регистар привредних субјеката Агенције за привредне регистре Републике Србије, матични број: 08068313, ПИБ: 100482355, шифра и назив делатности: 7111- Архитектонска делатност;
2. Код подносиоца захтева запослено и радно ангажовано:
 - **26 лица са стеченим високим образовањем** на нивоу еквивалентном академским студијама, односно струковним студијама обима од најмање 300 ESPB, **одговарајуће струке** (инжењери архитектуре, грађевинарства, геодезије, саобраћаја, пејзажне архитектуре, машинства, пољопривреде и дипломирани просторни планери), и
 - **23 лица са личном лиценцом**, од којих **2 лица** са активном лиценцом одговорног планера ознаке **ПП 01**, **2 лица** са активном лиценцом одговорног планера ознаке **ПП 01-02**, **1 лице** са активном лиценцом просторног планера ознаке **ПП 01-02**, **9 лица** са активном лиценцом одговорног планера ознаке **ПП 01-01** и активном лиценцом одговорног урбанисте ознаке **УП 02**, **2 лица** са активном лиценцом одговорног планера

ознаке **ПП 01** и активном лиценцом одговорног урбанисте ознаке **УП 02-01, 1 лице** са активном лиценцом одговорног планера ознаке **ПП 01-02** и активном лиценцом одговорног урбанисте ознаке **УП 02-02, 1 лице** са активном лиценцом одговорног планера ознаке **ПП 01-02** и активном лиценцом урбанисте ознаке **УП 02-02, 1 лице** са активном лиценцом просторног планера ознаке **ПП 01-01** и активном лиценцом одговорног урбанисте ознаке **УП 02, 1 лице** активном лиценцом просторног планера ознаке **ПП 01-01** и активном лиценцом архитекте урбанисте ознаке **УП 02, 2 лица** са активном лиценцом одговорног урбанисте ознаке **УП 02-02** и **1 лице** са активном геодетском лиценцом првог реда;

3. Подносилац захтева извршио уплату износа од **1.148.886,00 динара (РСД)** на рачун Агенције за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, а у складу са Одлуком о утврђивању Тарифе стварних трошкова за услуге издавања лиценци за лица која испуњавају услове за израду докумената просторног и урбанистичког планирања број 3475/2024-01 од 17.09.2024. године, на коју је Влада Републике Србије дала сагласност Решењем 05 број 350-9984/2024 од 24.10.2024. године и која је ступила на снагу објављивањем у „Службеном гласнику РС“ број 88/2024 од 07.11.2024. године.

Налазећи да је подносилац захтева поднео сву потребну документацију и доказе предвиђене одредбама Закона о планирању и изградњи и одредбама Правилника о критеријумима за израду докумената просторног и урбанистичког планирања, врстама лиценци за правна лица, као и начину и поступку издавања и одузимања лиценци („Службени гласник РС“, бр. 37/2024), Комисија је на основу увида, анализе и провере истих сачинила налаз у коме је констатовала да су испуњени услови за издавање лиценце и предложила доношење Решења о испуњености услова за обављање стручних послова израде просторних и/или урбанистичких планова и издавање лиценце - „А категорија“ подносиоцу захтева „**JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD**“, из Новог Сада, улица Железничка број 6/III, матични број: 08068313, ПИБ: 100482355.

На основу достављеног налаза Комисије и свега напред наведеног, одлучено је као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Управног суда Србије у року од 30 дана од дана достављања.

По Одлуци председника Владе
да врши овлашћења министра
грађевинарства, саобраћаја и
инфраструктуре
Број 119-00-00117/2024-01
од 25.11.2024. године

МИНИСТАР ЗА ЈАВНА УЛАГАЊА

Достављено:

- подносиоцу захтева;
- Агенцији за просторно планирање и урбанизам Републике Србије;
- надлежној инспекцији;
- архиви.

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Иван М. Тамаш

дипломирани просторни планер

ЈМБ 1911978830036

одговорни планер

Број лиценце

100 0216 13

У Београду,
25. априла 2013. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милован Главоњић
дипл. инж. ел.

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“
НОВИ САД

БРОЈ: 933/1
ДАНА: 22-05-2025

Знак: ИМТ
Веза: Е - 2968

У складу са чланом 38. став 5. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и чланом 27. став 2 тачка 4) Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19)

Одговорни планер на изради Просторног плана општине Врбас, Иван Тамаш, маст. прост. план., број лиценце, 100 0216 13

ИЗЈАВЉУЈЕ

да је **Елаборат за рани јавни увид** урађен у складу са Законом о планирању и изградњи и прописима донетим на основу Закона.

Одговорни планер:
Број лиценце:

Иван Тамаш, маст. прост. план.
100 0216 13

Печат:

Потпис:

Б) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ВРБАС

-Материјал за рани јавни увид-

УВОД

На основу Одлуке о изради Просторног плана општине Врбас („Службени лист општине Врбас“, број 6/25) приступило се изради Просторног плана општине Врбас (у даљем тексту Просторни план). Саставни део ове Одлуке је и Решење о приступању изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана општине Врбас на животну средину („Службени лист општине Врбас“, број 6/25).

Носилац израде Плана је Одељење за урбанизам и просторно планирање, стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине Општинске управе општине Врбас.

Обрађивач Плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/III.

Циљ израде Просторног плана је дефинисање концепције просторног развоја општине Врбас уз преиспитивање важећих планских решења; дефинисање границе грађевинског подручја насеља Косанчић; дефинисање површина јавне намене, услова уређења и правила грађења за планиране намене, инфраструктурно опремање грађевинског земљишта утврђивањем траса, коридора и капацитета за саобраћајну, енергетску и комуналну инфраструктуру ван насељених места на територији општине Врбас.

Просторни план ће постати основа како за директно спровођење за делове где је утврђена регулација и правила грађења, тако и за даљу урбанистичку разраду, а све у складу са важећом законском регулативом.

Плански основ за израду Просторног плана је Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине („Службени лист APV“, број 22/11), којим су утврђене смернице за израду планова јединица локалне самоуправе и дефинисани услови заштите посебне намене.

На основу члана 45а. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. Закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 37. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19), након доношења Одлуке о изради Просторног плана орган надлежан за послове урбанизма општине Врбас је у сарадњи са Обрађивачем Просторног плана, ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, припремио Материјал за рани јавни увид, који представља прву фазу израде Просторног плана општине Врбас.

За потребе израде Материјала за рани јавни увид урађена је анализа и оцена стања и процена развојних могућности, дати су општи циљеви израде Просторног плана, планирана претежна намена површина и очекивани ефекти планирања, а све на основу прибављених подлога и прикупљених података са терена.

Материјал за рани јавни увид садржи текстуални, графички део и прилог.

2. ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана дати су планским документима вишег реда:

- Законом о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10);
- Одлуком о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 22/11);
- Уредбом о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) („Службени гласник РС”, број 19/11);
- Уредбом о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Службени гласник РС”, број 69/03, 36/10, 143/14, 81/15, 113/22);
- Уредбом о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд-Суботица-Државна граница (Келебија) („Службени гласник РС”, број 32/17 и 57/19);
- Покрајинском скупштинском Одлуком о доношењу Просторног плана подручја посебне намене измуљавања, депоновања и ремедијације седимената дела канала хидросистема ДТД Врбас - Бездан од ушћа у канал Бечеј - Богојево до хидрочвора („Службени лист АПВ”, број 54/19);
- Покрајинском скупштинском Одлуком о доношењу Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута ІБ реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег)-Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Кикинда-гранични прелаз са Румунијом (Наково) („Службени лист АПВ”, број 35/23);
- Покрајинском скупштинском Одлуком о доношењу Просторног плана подручја посебне намене парка природе „Јегричка” („Службени лист АПВ”, број 48/24).

2.1. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ППРС)

Пољопривредно земљиште - Концепција коришћења и заштите пољопривредног земљишта заснивана интегралном управљању природним ресурсима, на начин којим се обезбеђује опште побољшање стања животне средине, рехабилитација тла, воде, ваздуха и природних предела и очување флоре и фауне и њихових станишта на подручјима интензивне ратарске и повртарске производње. Приоритет има предузимање мера за спречавање еколошких и здравствених ризика везаних за интензивну, монокултурну и високо механизовану производњу, уз истовремено унапређивање система за наводњавање и одводњавање, развијање биолошких система производње, рециклирање инпута, редуковање потрошње минералних ђубрива и пестицида, подизање просечних приноса, спречавање ацидификације земљишта, рационално коришћење енергије и развијање обновљивих енергетских извора. Основни циљ је заштита екосистемских, агроколошких, економских, пејзажних, социокултурних и других важних функција пољопривредног земљишта, упоредо с унапређивањем просторно-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно-прехранбених производа.

Шуме и лов: Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима Србије је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских, и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Воде и водно земљиште - Основни циљ у овој области је интегрално уређење, заштита и коришћење вода на подручју Републике Србије, третираног као јединствени водопривредни простор. Атрибут „интегрално“ означава реализацију вишенаменских водопривредних система (укључујући и производњу енергије), који су складно уклопљени у окружење и усклађени са свим другим корисницима простора. Анализе квалитета воде које се редовно обављају на 160 водомерних станица показују да се водотоци Републике Србије налазе у врло неповољном стању, те да су у највећем броју случаја изван класа у које су сврстани Уредбом о категоризацији водотока. Део магистралног канала ХС ДТД у зони Црвенка – Кула – Врбас – Србобран је у најтежем стању. Канал је због злоупотребе као реципијент отпадних вода и материја засут органским материјама које се распадају, ширећи погубан еколошки утицај на читав низводни део система, према Тиси, Дунаву и Ђердапској акумулацији. Просторним планом Републике Србије утврђена је дугорочна стратегија уређења, заштите и коришћења вода на подручју Србије и АП Војводине. Базно полазиште за избор стратешких решења за развој водопривредне инфраструктуре је да она морају да буду потпуно усклађена са Директивом о водама ЕУ. То се посебно односи на спровођење следећих ставова Директиве: комплексна заштита вода и хармонизација водопривредних и еколошких циљева; интегрално управљање водама у оквиру система на нивоу већих речних сликова; реална економска политика која омогућава самофинансирање сектора вода; економска цена воде као мера рационализације потрошње уз стриктно поштовање принципа: корисник плаћа, загађивач плаћа, потпуна накнада трошкова у које су укључени и сви трошкови заштите вода и слива.

Грађевинско земљиште: Основни циљ је рационално коришћење грађевинског земљишта и успостављање економски ефикасног и социјално праведног система управљања грађевинским земљиштем.

Минералне сировине: Основни циљ коришћења минералних сировина је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту. Да би се то постигло, треба утврдити следеће оперативне циљеве:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отварања малих погона за експлоатацију, пре свега геолошких ресурса, који се употребљавају као грађевински материјали;
- спречавање непланског коришћења минералних сировина (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у развоју бањског туризма.

Становништво: Основни циљ демографског развоја Републике Србије је ублажавање негативних тенденција које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације) у дужем временском периоду.

Полицентрични урбани систем, мрежа и функције центара: Просторно функционални развој Републике Србије заснован на моделу функционалних урбаних подручја има за циљ уравнотежен или подношљиво неуравнотежен просторни развој. По моделу функционално урбаних подручја Републике Србије до 2020. године општина Врбас оријентисана је према функционалном урбаном подручју од међународног значаја, односно граду Новом Саду.

Просторна организација и дистрибуција јавних служби: у ППРС дати су циљеви и начела организовања јавних служби у мрежи насеља према хијерархијском нивоу. Принципи на којима се организују јавне услуге су једнака приступачност за све грађане и разумни услови доступности.

Просторни план Републике Србије је као основне циљеве развоја јавних служби поставио:

- постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга, унапређење услуга у подручјима ниске доступности, јачање љуских ресурса и оспособљавање локалних заједница за унапређење услуга, унапређење јавног здравља уједначавањем услова основне заштите и здравственог просвећивања и смањењем здравствених ризика;
- као подстицај ревитализацији села и спречавању депопулационих процеса, ППРС посебно истиче приступачност јавних служби становницима сеоских подручја, а нарочито предшколских и школских установа;
- један од кључних елемената концепције просторног развоја социјалне компоненте је рационализација коришћења слабо коришћених грађевинских објеката јавних служби;
- на основу препоруке за организацију јавних служби према хијерархијском нивоу насеља у Врбасу, као центру функционалног урбаног подручја државног значаја, подразумева се обавеза организовања свих садржаја изузев вишег и високог образовања које је потребно организовати ако постоји интерес и економска основа. У том случају постоји обавеза организовања комплементарног - пратећег садржаја који осигурава целовито задовољење потреба: на пример, ђачки или студентски домови, ђачке или студентске кухиње и ресторани, библиотеке са читаоницом и просторијама за учење;
- у насељеним местима општине Врбас неопходно је обезбедити: дневни центар, предшколско образовање, основно образовање, амбуланту, здравствену станицу, мобилну здравствену службу, мултифункционалне просторе/објекте.

Привреда: Основни циљ развоја привреде је јачање позиције и привредне конкурентности на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

Концепција привредног развоја се заснива на следећим пропозицијама:

- неопходно је убрзање реформских процеса;
- привредни развој мора да се заснива на повећању продуктивности и много већем расту производње различитих сектора. Индустрија треба да преузме улогу генератора развоја. За развој индустрије и укупан привредни развој неопходно је подићи конкурентност, а то значи напуштање развоја заснованог на коришћењу компаративних предности у јефтином и мање квалификованом раду и природним ресурсима. Развој мора бити заснован на технолошкој ревитализацији, на конкурентној производњи са потпуном интеграцијом најсавременијих технолошких решења, уз заштиту и очување животне средине.
- неопходно је повећање постојећег ниског и неефикасног иновационог потенцијала.

Пољопривреда: Основни циљ управљања просторном дистрибуцијом и организацијом пољопривреде јесте остваривање одговарајућег обима и асортимана сигурне понуде квалитетне хране и сировина за развој конкурентне прерађивачке индустрије, у складу са територијално хетерогеним природним и социоекономским погодностима и ограничењима.

Индустрија: Основни циљ развоја индустрије је опоравак, повећање секторске и територијалне конкурентности и запослености обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова, као и њена равномернија просторна дистрибуција усклађена са потенцијалом регионалних, урбаних и руралних подручја, захтевима климатских промена и смањења притиска на ресурсе.

Туризам: Основни циљ просторног развоја туризма на територији општине Врбас је остваривање концепта одрживог развоја туризма интегрисањем принципа развоја туризма, заштите и уређења туристичких простора, уз оптимално задовољавање социјалних, економских, просторно-еколошких и културних потреба локалног и националног нивоа, интереса тржишта и услова прекограничне сарадње. Територија општине Врбас налази се у оквиру тзв. туристичког кластера Војводина.

Саобраћајна инфраструктура:

Основни циљ развоја путног саобраћаја и путне инфраструктуре је: остваривање и развој саобраћајног система Републике Србије који омогућава одрживу мобилност становништва, пружа подршку убрзаном развоју Републике Србије и њеној конкурентности у региону и шире на подручју Југоисточне Европе.

У оквиру концепта путног (друмског) саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним правцима:

- Државни пут I реда бр. 1 (М-22)¹ (Е-75), државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Београд - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево);
- Државни пут I реда бр. 15 (М-3) државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бачки Брег) - Бездан - Сомбор - Кула - Врбас - Србобран - Бечеј - Нови Бечеј - Кикинда - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Наково);
- Државни пут II реда бр. 108¹ (Р-119), Бачка Топола - Кула - Деспотово - Силбаш - Бачка Паланка - државна граница са Хрватском (гранични прелаз Бачка Паланка);
- Државни пут II реда бр. 112¹ (Р-104), Бачко Ново Село - Бач - Ратково - Деспотово - Сириг - Темерин - Жабаљ;
- Државни пут II реда бр. 113¹ (Р-127), Фекетић - Врбас - Змајево - Руменка;
- Државни пут II реда бр. 305¹ (Р-118), Врбас - Куцура - Савино Село.

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајница и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута.

Основни циљ развоја железничког саобраћаја је да се адекватним мерама и у разумном временском периоду постигне такав ниво стања инфраструктуре, која ће, уз модернизацију возних средстава, омогућити да се побољша квалитет и брзина железничког саобраћаја на националној мрежи, а да ЈП „Железнице Србије“ нивоом услуге привуку путнике и робу и успешно послују, имајући у виду јавну и комерцијалну функцију. Основни циљ развоја Коридора X су брзе, квалитетне и конкурентне железничке везе са значајно редукованим временима путовања између великих градских, комерцијалних и индустријских центара Републике Србије и Европе.

Локалне пруге имају улогу повезивања са железницом локалних центара и индустријских корисника. Планира се ревитализација постојећих једноколосечних пруга, а један од приоритета је локална пруга Врбас – Сомбор. Планира се и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

¹ Донета је Уредба о категоризацији државних путева: у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: Р-118 је ДП IIа реда бр. 305; Р-119 је ДП IIа реда бр. 108; Р-127 је ДП IIа реда бр. 113; Р-104 је ДП IIа реда бр. 112; М-3 је ДП Iб реда бр.15; М-22 аутопут Е-75 је ДП Iа реда бр.1.

Развој речног саобраћаја - Основни циљ развоја је повећање конкурентске способности речног транспорта подизањем нивоа квалитета услуге у лукама, која ће омогући рационалну прераспodelу између видова саобраћаја и изградњу ефикасног саобраћајног система Републике Србије. Систем Дунав – Тиса – Дунав (ДТД) је вишенаменски водопривредни систем, чија је главна функција контрола режима површинских и подземних вода, али који такође обезбеђује изванредно повољне специфичне пловидбене услове (600 km). Према критеријуму ЕСЕ око 55% система спада у IV и V категорију пловних путева, око 20% у III категорију, а преосталих 25% у ниже категорије.

Водопривреда: Основни циљ у области водопривреде је оптимизација система водопривредне инфраструктуре и усклађивање развоја водопривредних система са циљевима очувања животне средине и других корисника простора.

На јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопривредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода. Дугорочна стратегија водоснабдевања у Војводини се заснива на формирању више регионалних система за водоснабдевање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Територија општине Врбас припада бачком регионалном систему (извориште: алувиони и воде Дунава; насеља и општине које снабдева: Апатин, Сомбор, Оџаци, Бач, Кула, Мали Иђош, Бачка Топола, Врбас, Србобран, Бечеј) за снабдевање водом насеља и индустрија које захтевају воду највишег квалитета.

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. Општина Врбас припада Бачком речном систему у оквиру којег су као кључни објекти преознати ППОВ, а кључне мере се односе на обнову и повећање проточности.

Комунално опремање и уређење села: Основни циљ комуналног опремања и уређења села је унапређење постојећих и изградња неопходних комуналних система који омогућавају квалитетнији живот и рад на селу и отварају перспективу развоја.

Енергетика: Развој енергетике, у циљу достизања вишег нивоа социо-економског развоја, ићи ће у смеру усклађивања са привредно-економским развојем, односно усклађивања развоја енергетских производних сектора са секторима потрошње. Основни приоритет је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора, у свим секторима што на простору АП Војводине чине сектор угља (специјалан подводни коп), нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним системом и дистрибутивним системом и производни објекти термоелектране-топлане, сектор градске топлане и индустријске енергане.

Преносна мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике и развојним документима ЕМС-а. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње, а такође и развојем интерконективних прекограничних веза водова 400 kV са системима у окружењу, изградњом прикључака 110 kV за кориснике преносног система, изградњом трансформаторских 400/x и 110/x и заменом великих трансформатора снаге 400 kV и 110 kV са новим јединицама.

Концепција изградње преносне мреже је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама, као и интерконекцијом са суседним подручјима и учешћем у Регионалном тржишту електричне енергије југоисточне Европе. Као оперативан циљ произилази изградња нових електропровода и трансформатора и нових интерконективних веза са суседним државама. Највећи део инвестиција посвећен је рехабилитацији и унапређењу преносног система, изградњи нових 400kV, 220kV и 110kV водова и изградњи нових интерконективних веза са суседним системима.

Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са Стратегијом развоја енергетике, Програмом остваривања Стратегије и Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Електрооводина“. Предвиђа се потпуни прелазак на 20 kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације 110/35/10(20)kV на двостепену трансформацију 110/20 kV, чиме ће бити обухваћена реконструкција свих трафостаница 110/35 kV на 110/20 kV.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење **обновљивих извора енергије**, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине. Основни циљ је значајније повећање учешћа ОИЕ у енергетском билансу Републике Србије, уз поштовање принципа одрживог развоја.

У циљу достизања једног од главног покретача снага нове економије која се карактерише фузијом ICT и њихових примена, **електронске комуникације** се морају развијати као савремени систем што подразумева увођење најсавремених технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавремених медијума преноса, потпуна дигитализација свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора уз обезбеђивање подједнаке доступности свим оператерима. Приступити се потпуној дигитализацији система електронских комуникација, обезбеђењу универзалног сервиса сваком домаћинству, обезбеђењу широкопојасног приступа мрежи сваком привредном субјекту, државним установама и организацијама.

Заштита, уређење и развој предела: Основни циљ заштите, уређења и развоја предела Србије су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

У односу на основни развојни карактер, односно степен модификације природног предела, разликују се природни и културни предели, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани предели, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора.

Природне пределе је у планским решењима и плановима управљања потребно заштитити, тј. обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса, заштиту биодверзитета, као и очување и успостављање еколошких мрежа.

Развој руралних предела, који су и најзаступљенији, заснива се на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела.

Развој урбаних предела се заснива на чињеници да су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, али и да поседују значај за квалитет живота становништва.

Основни циљ и принцип даљег развоја у односу на **биодиверзитет** је одрживо коришћење биолошких ресурса.

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на:

- заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- успостављању тзв. „еколошких мрежа” (Пан-европска еколошка мрежа Natura 2000),
- идентификацији станишта међународног значаја.

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења **природног наслеђа** су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробита локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међународним системом заштите природе. Концепција заштите, уређења и коришћења природног наслеђа заснива се на повећању укупне површине под заштитом у планском периоду (до 2020. године) до 12% територије Републике Србије, успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа: Основни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите.

Заштита и унапређење животне средине: Заштита и унапређење животне средине представља основу уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора Републике Србије, основни циљеви у овој области су заустављање даље деградације и превентивна заштита од свих планираних активности, које могу угрозити постојећи квалитет природне и животне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја.

Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- заштиту природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;
- планирању на основама одрживог развоја односно рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважавајући „еколошки” капацитет простора, уз повећано коришћење обновљивих извора енергије;
- начелу индустријске екологије, кроз превенцију и санацију, примену принципа предострожности за активности које могу да изазову већи еколошки ризик или неизвесност и примену санационих мера у деградираним и загађеним подручјима;
- процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основу за планирање мера заштите. Интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте);
- формирању заштитних зона и заштитних растојања око објеката са повећаним загађивањем и ризиком за животну средину и здравље људи.

У циљу заштите и унапређења животне средине - у подручјима у којима је деградирана и угрожена животна средина (hot spots): неопходно је предузети одговарајуће активности кроз ангажоване пројекте који ће санирати последице њиховог рада и унапредити технологију до нивоа да се минимизира негативни утицај на животну средину (примена БАТ - најбољих доступних техника). Притисак на животну средину мора бити узет у обзир при процени утицаја који ће велики пројекти имати на простор при изградњи, током коришћења и после престанка рада, као и нових услова у простору.

Планом су утврђене 4 категорије загађености по зонама и у том контексту су дефинисана решења, мере и приоритети очувања и унапређења животне средине.

Насеље Врбас се налази у I категорији - подручје загађене и деградиране животне средине (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања, урбана подручја, подручја отворених копова лигнита, јаловишта, депоније, термоелектране, коридори аутопутева, водотоци IV „ван класе“) са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота. За ову категорију треба обезбедити таква решења и опредељења којима се спречава даља деградација и умањују ефекти ограничавања развоја.

Потребно је санирати и ревитализовати деградиране и угрожене екосистеме и санирати последице загађења, у циљу стварања квалитетније животне средине.

Остала насељена места у општини припадају подручјима угрожене животне средине (II категорија) – (локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне насеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне са прекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, пољопривредне воћарске и виноградарске зоне, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

Део општине припада и III категорији – подручјима квалитетне животне средине, у коју између осталог спадају шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота, и IV категорији подручја веома квалитетне животне средине (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.

Просторним планом Републике Србије **у области управљања отпадом** дефинисана је неопходност удруживања локалних самоуправа ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. Регионални принцип обухвата сакупљање отпада, изградњу регионалних депонија за најмање 20 година, сепарацију рециклабилног отпада, изградњу трансфер станица као и изградњу постројења за компостирање. Истовремено, неопходно је радити на санацији постојећих званичних одлагалишта отпада, које представљају ризик по животну средину и изградити Регионалне и локалне планове управљања отпадом, којима ће бити дефинисано управљање отпадом у складу са Стратегијом управљања отпадом.

Обезбеђење услова за ефикасан просторни развој и очување људских живота и материјалних добара је основи циљ заштите од **природних непогода и технолошких удеса**. У том смислу, неопходно је створити добро организоване и опремљене службе које ће моћи да успешно раде на превенцији од ових катастрофа, као и на одбрани и отклањању евентуалних последица.

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са **потребама одбране** је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности.

2.2. ИЗВОД ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Пољопривредно земљиште: Основни циљ је одрживо коришћење и очување пољопривредног земљишта, путем заштите његових економских, агроеколошких, екосистемских, пејзажних, социокултурних и других функција и усклађивање са унапређењем услова за производњу квалитетних пољопривредних производа у потребном обиму.

Заштита и коришћење **пољопривредног земљишта** на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

Основни циљ развоја **шума и шумског земљишта** је одрживо управљање. Концепција развоја шума као природног ресурса заснива се на опредељењу да се повећају површине под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила. Поштујући чињеницу да су шумски екосистеми веома угрожени услед негативног дејства климатских промена, неопходно је да се ојача њихова виталност и адаптабилност.

Основни циљ је одрживо коришћење **водних ресурса** уз адекватне мере заштите. Планирано је успостављање интегралног и интерсекторског коришћења и заштите водних ресурса, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода (поплава).

Концепција развоја у области истраживања и експлоатације енергетских, металичних и неметаличних **минералних сировина** на територији општине Врбас засниваће се на: економској експлоатацији идентификованих лежишта минералних ресурса, посебно у области нафте, гаса као и неметаличним сировинама и на додатним геолошким истраживањима у дубљим геолошким слојевима. Коришћење геолошких ресурса АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара.

Основни циљ **демографског развоја** АП Војводине је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће, уз прилагођавање очекиваним демографским променама. Бржи привредни развој и радикалне мере популационе политике треба да успоре и ублаже неповољне демографске трендове, односно присуство негативних природних, миграционих и структурних демографских процеса на подручју АП Војводине. У том смислу посебан значај има широк спектар стратешких и специфичних мера које локална самоуправа треба да имплементира у своје популационе политике. Један од неопходних услова за рехабилитацију рађања и родитељства је побољшање квалитета живота за шта је, поред општих мера државе, неопходан и адекватан и активан ангажман локалне самоуправе.

У погледу развоја **јавних служби** основни циљ је постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга и унапређење услуга од општег интереса у подручјима ниске доступности услуга.

Основни циљ развоја **привреде** је јачање позиције и привредне конкурентности на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

Основни циљ је формирање одрживе и ефикасне **пољопривреде**, која ће допринети конкурентности привреде АП Војводине. Концепција развоја пољопривреде и производње хране захтева акцију у којој би учествовали сви од шире друштвене заједнице, преко локалне самоуправе, до организација пољопривредника и самих индивидуалних произвођача, а неки од најважнијих праваца деловања су:

- стимулација изградње и коришћења система за наводњавање;
- стимулација и повећање инвестирања у рурална подручја;
- уређење и рационално коришћење земљишног фонда;
- уређење инфраструктуре и развој установа у руралним подручјима;
- развој институција за развој малог агробизниса и предузетништва;
- едукација руралног становништва;
- развој задругарства и саветодавства;
- стимулација изградње рибњачких површина.

Просторни развој **шумарства** подразумева континуирано газдовање шумама кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Концепција развоја **ловства** се обезбеђује кроз одрживо газдовање популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност.

Према концепцији просторне организације и структуре **индустрије** у АП Војводини општина Врбас се налази на коридору развоја међународног и националног значаја (уз коридор Х) и коридору развоја регионалног значаја (Сомбор-Врбас-Бечеј-Киkinда) што ствара значајне развојне могућности. У погледу рангирања привредних центара Врбас је рангиран као привредни центар III ранга. На територији локалне самоуправе Врбас планиране су индустријске зоне и индустријски паркови. Планирани размештај индустријских зона и индустријских паркова заснива се на постојећој просторној структури индустрије, потенцијалима и ограничењима простора, као и на општим стратешким опредељењима развоја, просторне организације урбаног и регионалног подручја.

Јужни део простора јединице локалне самоуправе Врбас се у односу на издвојене **туристичке дестинације** налази у оквиру туристичке дестинације Нови Сад и Фрушка гора, док се крајње западни део територије општине налази у оквиру туристичке дестинације Доње Потисје. Основни циљ развоја туризма је одрживи развој туризма, уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора. Територија општине Врбас налази се на примарном, међународном туристичком правцу у коридору постојећег аутопута Е-75 (гранични прелаз Хоргош (Мађарска) – Бачка Топола – Врбас-Србобран – Нови Сад – Београд) као и на секундарном, националном туристичком правцу у коридору магистралног пута (гранични прелаз Богојево (Хрватска) – Оџаци (гранични прелаз Бездан /Хрватска/ или Бачки Брег /Мађарска/ – Сомбор – Кула) – Кула – Врбас – Србобран – Бечеј – Нови Бечеј – Киkinда – гранични прелаз Румунија).

Саобраћајна инфраструктура

Саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у којој приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

У складу с тим предвиђене су активности на:

- завршетку изградње друге половине аутопута у дужини од 107 km;
- Хоргош - Нови Сад (Коридор Хb), рехабилитација постојеће коловозне траке;
- реконструкцији и изградњи деоница државног пута I реда Врбас-Кула-Сомбор-државна граница Бачки Брег (веза Коридор X-Коридор VII) са везом на планирани јужни аутопут кроз Мађарску;
- планираном путном правцу регионалног значаја-Гложан-Бачки Петровац-Равно Село;
- реализацији (пројектовање и изградња) обилазнице око насеља Врбас као сегмента постојећих путних праваца.

У оквиру концепта развоја железничке мреже АП Војводине први приоритет је реконструкција и изградња једноколосечне пруге у двоколосечну са мостом преко Дунава и чворовима Нови Сад и Суботица, магистралне пруге Е 85 коридор X: Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Келебија), као и ревитализација и модернизација (перспективна прекатегоризација) у складу са приоритетним потребама и могућностима финансирања, локалне пруге, Врбас - Сомбор.

У Регионалном просторном плану АП Војводине утврђене су и бициклистичке стазе уз основну каналску мрежу Хидросистема ДТД. За развој бициклистичког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама, као што су специјални резервати природе и паркови природе.

Унапређење и развој речног транспорта треба планирати рехабилитацијом унутрашњих водних путева са обезбеђењем чишћења, продубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом, изградњом и модернизацијом лука, изградњом и увођењем речног информационог система и изградњом марина на дунавској пловној мрежи. Поред овога треба радити на развоју наутичког туризма у Републици Србији како на каналима ДТД тако и на међународним пловним путевима, планирањем марина и наутичко туристичких центара. У обухвату Измена и допуна Просторног плана налазе се канали ОКМ ХС ДТД, Бечег - Богојево, Врбас - Бездан и Нови Сад - Савино Село.

Општи циљ је уређење, заштита и коришћење интегралних **водопривредних система** и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода. **Водопривредна инфраструктура:** Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоатационих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине заштићена изворишта подземних и површинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа вода. У планском периоду се очекује знатно већа заинтересованост за изградњу заливних система за захватање воде из ХС ДТД, јер је могуће претежно гравитационо захватање воде и поред канала регионалних хидросистема где је земљиште претежно најбољег квалитета, а где су потребе за водом највеће (Телечка висораван и сл.).

Развој **гасоводне инфраструктуре** засниваће се на коришћењу природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћењу нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије. Од посебног значаја је улагање у нове енергетске изворе са новим гасним технологијама и когенерацијске производне објекте са комбинованом производњом топлотне и електричне енергије.

Концепција изградње преносне мреже **електроенергетске инфраструктуре** је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама, као и интерконекцији са суседним подручјима и учешћем у Регионалном тржишту електричне енергије југоисточне Европе.

Са технолошком модернизацијом преносне мреже, неопходно је оспособљавање свих техничких система управљања, као и развој нове информационе технологије за системско тржишно управљање, чији је циљ повећање поузданости системских података што је условљено учешћем у будућем тржишту ел. енергије.

Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са стратегијом развоја енергетике и програмима развоја надлежних предузећа.

Ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске Заједнице Југоисточне Европе (2005. године) Република Србија је прихватила обавезу примене директива везаних за коришћење **обновљивих извора енергије** (2001/77/ЕС и 2003/30/ЕС). Процењује се да би на подручју АП Војводине у наредном десетогодишњем периоду учешће неконвенционалних енергетских извора у укупној потрошњи могло да достигне око 20%. Потенцијалну енергију из обновљивих извора могуће је обезбедити: из биомасе, као најзначајнијег енергетског потенцијала на овом подручју, коришћењем енергије ветра, изградњом соларних електрана, повећањем удела малих хидроенергетских потенцијала у укупној производњи електричне енергије, као и из осталих извора (комунални отпад, геотермална енергија и др.).

Повећање **енергетске ефикасности** потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Повећање енергетске ефикасности, већ сада постаје императив развоја енергетике и економичног коришћења енергије. Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника али и укупна енергетска зависност овог простора.

У циљу достизања једног од главног покретача нове економије која се карактерише фузијом ICT (информационо-комуникационих технологија) и њихових примена, **електронске комуникације** се морају развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавременијих медијума преноса, потпуну дигитализацију свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС, метрополитен мрежа) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора и обезбеђивање подједнаке доступности свим оператерима.

Концепција и план развоја **поштанског саобраћаја**, заснована је на основним циљевима и обухвата пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност.

Основни циљ **заштите, уређења и развоја предела** је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. Развој руралних предела засновати на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела, а урбаних предела који су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља.

Приоритети заштите и уређење предела на простору обухвата Просторног плана су подручја посебних природних и културних вредности, угрожени и деградирани простори у којима је потребно спровести мере санације и подручја под посебним притиском развоја (простори и насеља уз саобраћајне коридоре, урбано насеље и нови инфраструктурни и енергетски системи).

Заштита природних добара и биодиверзитета: Основни циљ је заштита и унапређење природних добара и биодиверзитета.

Основна концепција заштите природних добара и биодиверзитета заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине, идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

Приоритети заштите природних добара и биодиверзитета на подручју обухвата Просторног плана до 2015. године су: санација деградираних простора са најзначајнијим неповољним утицајем на природне вредности и животну средину и заснивање информационог система о заштићеним подручјима и биодиверзитету.

Заштита, уређење и унапређење културних добара: Основни циљ је заштита, уређење и коришћење културних добара као развојног ресурса ради истицања регионалног, субрегионалног и локалног идентитета. Заштита, уређење и унапређење културних добара мора се посматрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

У контексту **заштите и унапређења животне средине** неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности, смањење нивоа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара који карактеришу квалитет животне средине. Такође, неопходно је предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже.

Насеље Врбас се налази у I категорији – подручје са локалитетима деградиране животне средине (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања), у којем је потребно реализовати мере, којима ће се спречити даља деградација, санирати и ревитализовати загађени и угрожени екосистеми. Такође, на наведеном подручју неопходно је ограничити лоцирање нових, посебно великих загађивача и обезбедити примену потребних мера заштите околине у индустријским објектима, који егзистирају на наведеном подручју. Око инфраструктурних коридора потребно је формирати акустичне и друге заштитне зоне и реализовати мере заштите, предвиђене плановима и пројектима. У насељима, које припадају овој категорији, требало би побољшати квалитет животне средине обезбеђењем адекватне комуналне инфраструктуре, повећањем зеленог фонда, спортско-рекреативних површина и др. Остала насељена места у општини припадају подручјима угрожене животне средине (II категорија)- локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне насеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне са прекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, пољопривредне воћарске и виноградарске зоне, аеродроми, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота. Део територије општине Врбас припада и III категорији – подручјима квалитетне животне средине, где спадају шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота, и IV категорији подручја веома квалитетне животне средине (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.

У области **управљања отпадом** дефинисана је неопходност удруживања јединица локалних самоуправа, у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и Просторним планом Републике Србије (у даљем тексту ППРС), ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине, кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

Заштита од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса: Основни циљ је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности од елементарних непогода и технолошких удеса. На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Процес планирања и уређења простора **за потребе одбране**, реализује се кроз усаглашавање и прилагођавање просторних и урбанистичких планова, пројеката великих техничких система и објеката од значаја за одбрану, потребама одбране земље и планирање и уређење елемената и система инфраструктуре одбране које за реализацију својих задатака и активности користе Војска и Министарство одбране.

Усаглашавање просторног развоја са потребама одбране заснива се на интердисциплинарном приступу у решавању и дефинисању будућег просторног развоја и свеобухватним анализама:

- процене степена угрожености простора, који је у највећој мери резултат географско топографских одлика простора, његове изграђености, инфраструктурне опремљености, насељености и карактера садржаја;
- положаја и значаја инфраструктуре одбране и могућностима њиховог даљег развоја и функционисања;
- мерама заштите становништва, материјалних, културних добара и животне средине од могућих претњи безбедности на датом простору и могућих негативних последица у случају акцидената у војним комплексима.

Грађевинско земљиште - С обзиром на укупну расположивост грађевинског земљишта у АП Војводини и његову просторну дистрибуцију, а имајући у виду одредбе у ППРС, планира се његово увећање за укупно 0,5%. Планско опредељење је да се рационалније и интензивније користе и уређују постојећа грађевинска подручја насеља, као и грађевинско земљиште у атару. Препорука о повећању од 0,5% односи се на ограничење и контролисање њиховог ширења. Основни циљ је рационално коришћење и успостављање одрживог, економски ефикасног и социјално праведног система управљања грађевинским земљиштем.

2.3. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СИСТЕМА ПРОДУКТОВОДА КРОЗ РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ (СОМБОР - НОВИ САД – ПАНЧЕВО – БЕОГРАД – СМЕДЕРЕВО - ЈАГОДИНА – НИШ)

Обухват предметног Просторног плана општине Врбас се преклапа са Просторним планом подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш), на деоници продуктовода Нови Сад - Сомбор (III фаза).

Реализација продуктовода предвиђена је у три фазе:

- I фаза - деонице Панчево - Нови Сад и Панчево - Смедерево,
- II фаза - деонице Смедерево - Јагодина и Јагодина - Ниш и
- III фаза - деонице Нови Сад - Сомбор и Панчево - Београд.

Коридор/траса инфраструктурног система за транспорт нафтних деривата подразумева одређене локационе услове. У коридору/траси продуктовода издвајају се 3 основне зоне са различитим условима:

1. Прва зона - непосредне заштите износи 5 m обострано од осе продуктовода у којој је по правилу забрањено дубоко орање (преко 0,5 m), као и садња биљака са дубоким корењем (преко 1 m дубине).
2. Друга зона обухвата обострани појас од 30 m у коме се по правилу забрањује градња објеката за становање, с тим да су могући изузеци у случају ограничења (физичка или већ изграђени постојећи објекти) на појединим локацијама. Тако се зграде за становање или боравак људи могу градити у појасу ужем од 30 m, ако је градња била већ предвиђена урбанистичким планом пре пројектовања продуктовода и ако се примене посебне мере заштите, с тим да најмање растојање насељене зграде од гасовода мора бити:
 - за пречник продуктовода до Ø125 mm - 10 m;
 - за пречник продуктовода од Ø125 mm до Ø300 mm - 15 m;
 - за пречник продуктовода од Ø300 mm до Ø500 mm - 20 m;
 - за пречник продуктовода већи од Ø500 mm - 30 m.
3. Трећа зона обухвата појас од 200 m обострано од осе продуктовода у којем се по правилу налазе зоне подељене у 4 категорије у зависности од густине насељености.

2.4. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА АУТОПУТА Е-75 СУБОТИЦА-БЕОГРАД (БАТАЈНИЦА)

Подручје Просторног плана инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75 Хоргош - Батајница (у даљем тексту: ППИК Е-75) обухвата простор укупне површине од 211048 ha.

На делу територије општине Врбас где се преклапају обухват ППИК Е-75 и обухват Просторног плана општине Врбас налазе се следеће катастарске општине:

- катастарске општине Врбас, Бачко Добро Поље и Змајево.

У зони обухвата Просторног плана се налазе деонице аутопута Е-75:

Деоница Жедник - Врбас је дужине 43269 m и пружа се од стационаже km 37+690 до стационаже km 80+959.

Деоница Врбас - Нови Сад север се пружа од денивелисаног укрштања - петље аутопута Е-75 и М-3³ Врбас - Србобран, тј. на стационажи 80+959 и пружа се до планиране прикључне наплатне станице „Нови Сад север” km 109+282.

На деоници аутопута Жедник - Врбас има четири денивелације - петљи и 10 денивелација у виду натпутњака, од тога три натпутњака обезбеђују функционисање локалних путева, док седам натпутњака обезбеђује функционисање система атарских путева око аутопута без већих нултих вожњи до околних урбаних центара. Аутопут Е-75 на овој деоници пресеца значајан железнички правац који гравитира регионалном центру Новом Саду тј. пресеца пругу (Нови Сад) - Распутница Сајлово - Римски шанчеви - Орловат стајалиште на стационажи 110+116. Ова денивелација у виду надвожњака израђена је према условима железнице, с тим да је вођено рачуна о економичности изградње објеката. Овај објекат омогућује и кретање дивљачи са једне на другу страну аутопута.

Е-75

Назив петље	Стационажа	Изграђеност
укрштање „Врбас“	80+959	изграђена
укрштање „Сириг“	93+754	изграђена
Напутњак, подвожњак	Оријентациона стационожа	Општина
напутњак	74+375	Врбас
напутњак	78+577	Врбас
надвожњак	82+200	Врбас
напутњак	86+570	Врбас
напутњак	89+800	Нови Сад

На подручју коридора аутопута Е-75 (а на подручју обухвата Измена и допуна Просторног плана) предвиђени су следећи услужни центри (УЦ) и паркиралишта (П):

Р.бр.	Страна у правцу раста стационоже	Стационажа	Изграђеност	Радни назив	Врста
1.	лева десна	km 86+200 km 86+264	планирано изграђено	Мотел „Мандић“	УЦ
2.	десна	92+506	изграђено	„Змајево“	П
3.	лева десна	95+500 ² 95+500 ⁴	изграђено изграђено	„Сириг“ „Сириг“	П П

ППИК Е-75 у домену железничке инфраструктуре планира реконструкцију и модернизацију железничких пруга у оквиру рационалног економског улагања у реконструкцију и очекиване добити током експлоатационог периода.

2.5. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ БЕОГРАД-СУБОТИЦА-ДРЖАВНА ГРАНИЦА (КЕЛЕБИЈА)

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд – Суботица - државна граница (Келебија) се преклапа са овим Просторним планом у општини Врбас - КО Врбас и КО Врбас - град. Планска решења из Плана инфраструктурног коридора се примењују и као таква се уграђују у овај Просторни план.

Чвор Врбас – Траса двоколосечне пруге напушта насељени део и обилази Врбас новим коридором. Путничка станица Врбас је на новој локацији и повезана је са градом. Иза станице Врбас траса двоколосечне пруге вијадуктом прелази изнад пруге и пута Врбас – Сомбор, индустријске зоне Врбас и Великог канала, а затим се враћа у коридор постојеће пруге. Формира се нова станица под називом Врбас Нова, која заједно са постојећом станицом Врбас чини нови железнички чвор Врбас. Станица Врбас Нова је планирана као главна путничка станица у чвору. Истовремено, у овој станици ће се извршити повезивање главног магистралног правца Београд–Суботица са регионалним правцем Врбас–Сомбор, а преко станице Врбас која остаје на постојећој локацији, али са обавезном реконструкцијом једног дела колосечних капацитета. Повезивање станица Врбас Нова и Врбас је планирано преко нове двоколосечне везе, где је један колосек (леви) деонице Врбас Нова – Врбас денивелисан у односу на главну пругу Београд – Суботица – државна граница (Келебија).

² Наплатна станица „Сириг“ се укида и пренамењује у паркиралиште.

За путнички саобраћај, станица Врбас Нова планирана је за пријем и отпрему путника у међународном и унутрашњем саобраћају. Планирана је као одвојна станица за пругу Врбас – Сомбор, односно као почетно/завршна станица за локалне путничке возове на релацији Врбас Нова – Сомбор. У овој станици је омогућено преседање путника који путују из правца Сомбора за Суботицу и Будимпешту, или Нови Сад и Београд. За теретни саобраћај, планирано је да станица Врбас Нова буде транзитна. Приступ станицама и службеним местима омогућен је планираним приступним саобраћајницама.

У станицама отвореним за пружање услуга међународним путницима, а то су станице Нови Сад, **Врбас Нова**, Бачка Топола и Суботица, основни инфраструктурни елементи и садржаји у железничким станицама националних железничких управа чланица UIC и CER са подручја EU, у функцији превоза путника, треба да испуњавају услове, стандарде и принципе који су дати у UIC Објави 140 и UIC Објави 413 који су обавезни за примену.

Постојећа станица Врбас мора бити реконструисана у функцији изградње двоколосечне деонице Нови Сад – Суботица. Станица Врбас ће првенствено имати задатак у регулисању саобраћаја возова на прузи Врбас Нова – Сомбор и опслуживање постојећих индустријских колосека. За путнички саобраћај, станица Врбас планирана је за пријем и отпрему путника у унутрашњем саобраћају. Не планира се њено затварање за путнички саобраћај због погодне локације за путнике из градске зоне Врбаса. Овим планом се дефинише да се функција железничког саобраћаја укида на деловима постојеће пруге, пре и после постојеће станице Врбас, а ти делови нису обухваћени детаљном разрадом у овом Плану, јер ће начин коришћења тог земљишта бити дефинисан кроз израду планова локалне самоуправе. На деоници од Новог Сада до Суботице, предвиђена је реконструкција контактне мреже, између осталих и у станици Врбас, као и на припадајућим међустаничним растојањима.

На деоници Нови Сад – Суботица, инфраструктурни коридор налази се водном подручју Бачке. Траса планиране пруге на деоници Нови Сад – Суботица се протеже кроз систем мелиорационих канала Дунав – Тиса – Дунав. Осим мелиорационих канала, траса планиране пруге пресеца три пловна канала и то: канал Нови Сад – Савино Село, канал Бечеј – Богојево и канал **Врбас – Бездан**.

Железнички мостови	
Вијадукт на km 117+170	Вијадукт на km 117+170 – Пројектован вијадукт за двоколосечну пругу дужине око 1500 m, за денивелисани прелаз преко постојећих друмских саобраћајница, постојеће пруге за Сомбор, индустријских колосека и канала Врбас – Бездан.

Објекти до 5 m отвора	
Пропуст на km 110+120	Пројектовани мултифункционални пропуст типа армирано-бетонског сандука.
Пропуст на km 111+250	Пројектовани мултифункционални пропуст типа армирано-бетонског сандука.
Пропуст на km 111+817	Пројектовани мултифункционални пропуст типа армирано-бетонског сандука.
Пропуст на km 113+547	Пројектовани мултифункционални пропуст типа армирано-бетонског сандука за регулацију канала IV-A-5.
Пропуст на km 114+579	Пројектовани мултифункционални пропуст типа армирано-бетонског сандука за регулацију канала IV-D.

Предвиђено је да се сви путни прелази у нивоу укину и изгради 40 денивелација, десет са подвожњацима и 27 са надвожњацима, и три пешачко-бициклистичка подходника.

Приказ укрштаја саобраћајница и пруге деоница Нови Сад – Суботица (КО Врбас и КО Врбас-град):

Р.бр.	Стационажа	Категорија пута	Врста објекта	Напомена
1.	113+328	ДП II б 305 – km 1+770	Подвожњак	Улаз у Врбас
2.	118+709	Локални пут	Подвожњак	Излаз из Врбаса
3.	120+572	Пољски пут	Надвожњак	Излаз из Врбаса

Заштита изворишта водоснабдевања - На делу железничке пруге на деоници Нови Сад – Суботица – Државна граница (Келебија) који пролази ужом зоном санитарне заштите изворишта „Врбас” (у дужини од око 1600 m), са обе стране пруге су планирани канали у којима ће се акумулирати површинске воде. Отпадне воде је неопходно одводити у одговарајући реципијент изван уже зоне санитарне заштите. Исти канали послужити као одбрамбени канали и штитиће извориште у случају акцидента или хаварија, нпр. изливања нафтних деривата или сл. На делу железничких саобраћајница које пролазе кроз извориште водовода, планирана је водонепропусна подлога од ХДПЕ фолије, која ће бити постављена у зонама санитарне заштите испод трасе пруге и одржавати канале у којима ће се акумулирати површинске воде и одводити даље до реципијента за површинске воде.

2.6. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИЗМУЉАВАЊА, ДЕПОНОВАЊА И РЕМЕДИЈАЦИЈЕ СЕДИМЕНАТА ДЕЛА КАНАЛА ХИДРОСИСТЕМА ДТД ВРБАС – БЕЗДАН ОД УШЋА У КАНАЛ БЕЧЕЈ – БОГОЈЕВО ДО ХИДРОЧВОРА

Подручје обухваћено границом Просторног плана, обухвата део територије општине Врбас и то: део КО Врбас-атар и део КО Врбас-град.

Просторним планом је предвиђено да се створе просторни услови за:

- измуљивање наталоженог седимента/муља у Каналу, на деоници од 6 km (km 0+400 до km 6 +200);
- третман муља/отпада у циљу ремедијације, тј. солидификације измуљеног загађеног седимента /отпада на одговарајућем постројењу за третман отпада;
- најприхватљивије решење за крајње одлагање и употребу третираног отпада у складу са Идејним решењем.

Концепција спровођења активности на измуљавану седимента и третману отпада реализоваће се кроз три фазе:

- Фаза I: Привремено затварање Канала и спречавање дотока свих вода у Канал (изузев атмосферских које падну на саму површину Канала). Канал је потребно одржавати затворним за комплетан период ескавације (ископавања) и третмана седимента/муља.
- Фаза II: Евапорација седимента/муља у Каналу до садржаја суве материје сса 65%, уз истовремену изградњу потребне инфраструктуре за ескавацију, транспорт и третман муља/седимента;
- Фаза III: Ескавација муља из Канала, транспорт на привремено постројење за солидификацију, третман солидификацијом и транспорт солидификата на коначну диспозицију или коришћење.

У оквиру подручја посебне намене дефинишу се три просторно-функционалне целине према којима се дају правила уређења и грађења:

- подручје Канала са обалом;
- саобраћајница за транспорт седимента;
- комплекс постројења за третман седимента.

На подручју посебне намене дозвољене су активности непосредно везане за измуљавање, депоновање и ремедијацију седимента канала, као и сви плански радови сектора водoprивреде и одрживог коришћења текућих вода, водних објеката и активности водног саобраћаја, који неће ометати радове на ремедијацији канала.

Подручје посебне намене у потпуности представља **површину јавне намене**.

На подручју посебне намене **директно се примењује овај Просторни план за активности на ремедијацији дела Канала**. Уређење подручја посебне намене за остале садржаје и активности спроводиће се кроз израду нових или израду измена постојећих планских докумената чије је доношење у надлежности јединице локалне самоуправе (просторни план општине Врбас или урбанистички планови) уз обавезну примену смерница и мера заштите прописаних овим Просторним планом.

Слика: Целине и подцелине посебне намене у односу на грађевинско подручје насеља Врбас

Полазећи од његовог мултифункционалног карактера, положаја у односу на насеље Врбас и капацитета обалног подручја, Канал представља кључни чинилац на ком се може базирати будући развој привредних, социјалних и физичко-морфолошких аспеката насеља Врбас.

Насупрот стриктној функцији Канала као инфраструктурног објекта чије се уређење базира на мерама заштите и режимима коришћења из домену водoprивреде, неопходно је формализовати и остале функције Канала. Важно је створити услове за диверзификовано коришћење Канала, а у његово уређење укључити, у што већој мери локално становништво, које треба да препозна свој интерес и ван основног задовољавања параметара животне средине.

Ремедијацијом дела канала Врбас–Бездан и враћањем у његово пројектовано стање, уз уређивање обале (изградња бициклистичких стаза, шеталишта, спортских терена и др.), створиће се услови за враћање основних намена канала у функцију, али и за развој многих видова туризма међу којима се издвајају наутички туризам, екотуризам, етнотуризам, манифестациони туризам, туризам тематских рута, културни туризам, туризам специјалних интереса, спортско-рекрециони и риболовни туризам.

2.7. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДРЖАВНОГ ПУТА ІБ РЕДА ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА МАЂАРСКОМ (БАЧКИ БРЕГ)-СОМБОР-КУЛА-ВРБАС-СРБОБРАН-БЕЧЕЈ-КИКИНДА-ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА РУМУНИЈОМ (НАКОВО)

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута ІБ реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег)-Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Кикинда-гранични прелаз са Румунијом (Наково) се преклапа са овим Просторним планом у општини Врбас - КО Врбас. Планска решења из Плана инфраструктурног коридора се примењују и као таква се уграђују у овај Просторни план.

Деоница Врбас (граница општине Врбас - граница општине Србобран А1/Е-75 петља „Врбас“)

Деоница 4 (km 66+284 – km 81+211), дужине од 14,9 km – почиње на граници општина Кула/Врбас и завршава се на граници општине Врбас/Србобран. Техничком документацијом се предвиђају 4 денивелисана укрштања – петље Врбас запад, Врбас север, Врбас исток и Врбас Е-75 (део у општини Врбас), од чега су Врбас исток и запад типа трубе, док су Врбас север и Е-75 типа пола детелине. Траса планираног мотопута Сомбор – Кикинда у овој деоници положена је по новој траси ван насељених места по равничарском терену, са преласком преко, више мелиоративних канала, постојеће и планиране магистралне пруге, државних и општинских путева, укрштањем са аутопутем А1/Е-75 и укрштањима са инфраструктурним системима (ЕЕ: далековод и ЕК инфраструктура: оптички кабел) уз пројектовану брзину од 100 km/h.

Функционални садржаји

Базе за одржавање пута

Дуж мотопута Сомбор - Кикинда планирано је 5 основних база за одржавање путева које ће омогућити правилно одржавање:

Табела: Базе за одржавање мотопута

Р.бр.	Страна	Стационажа	Изграђеност	Катастарска општина	Назив
Мотопут (km 0+000 – km 164+392)					
1.	лева	22+216	планирана	Сомбор	Сомбор
2.	лева	61+791	планирана	Кула	Кула
3.	-	81+071	постојећа/изградња	Врбас³	Врбас
4.	лева	117+960	планирана	Нови Бечеј	Нови Бечеј
5.	десна	153+819	планирана	Кикинда	Кикинда

³ Постојећа база за одржавање на аутопуту Е-75 се задржава у функцији одржавања А1/Е-75 (северни крак петље Врбас Е-75), док се за одржавање мотопута у оквиру исте петље гради нова база (јужни крак петље Врбас Е-75)).

Садржаји за потребе корисника мотопута

Табела: Оријентационе стационаже пратећих садржаја (УЦ, О и П)

Р.бр.	Страна у правцу раста стационаже	Стационажа ⁴	Изграђеност	Радни назив	Врста
1.	-	0+000	планирана	Сомбор	УЦ
2.	обострано	17+595	планирана		П1
3.	лева десна	35+000 45+000	планирана планирана	Сомбор	О1,2 О1,2
4.	обострано	57+600	планирана	Кула	П1
5.	лева десна	74+300 78+300	планирана планирана	Врбас	О1,2 О1,2
6.	лева десна	83+190 85+930	планирана планирана	Србобран	О1,2 О1,2
7.	обострано	100+446	планирана	Бечеј	П1
8.	лева десна	116+500 120+000	планирана планирана	Нови Бечеј	О1,2 О1,2
9.	обострано	137+382	планирана	Нови Бечеј	П1
10.	обострано	149+682	планирана	Киkinда	П1
11.	-	164+392	планирана	Киkinда	УЦ

На основу анализа просторно-планске и пројектне документације у оквиру мотопута Сомбор– Киkinда егзистираће следеће саобраћајне петље (11 планираних):

- **петља „Сомбор“** (km 22+216 – ромб), представља почетак мотопута Сомбор – Киkinда, са основном функцијом повезивања мотопута и ДП бр.15 у зони ГП Бачки Брег;
- **петља „Кљајићево“**, (km 33+918 - полу детелина), у функцији повезивања са ДП 15, и насеља Кљајићево и Града Сомбора у оквиру градског простора Сомбора;
- **петља „Сивац“**, (km 50+943 - труба), у функцији повезивања са државним путем I6 реда бр.15 и насељима Сивац и Кљајићево;
- **петља „Црвенка“**, (km 56+156 - труба), у функцији повезивања мотопута са – насељима Црвенка и Нова Црвенка;
- **петља „Кула“**, (km 61+791- пола детелина), са основном функцијом повезивања мотопута и ДП бр.15 са општинском централом Кулом;
- **петља „Врбас - запад“**, (km 66+751 - труба), са основном функцијом повезивања мотопута и ДП бр.15 и радних садржаја између општинских центара Врбаса и Куле.
- **петља „Врбас - север“** (km 74+297 пола детелине), са основном функцијом повезивања мотопута и ДП бр.113 и радних и других садржаја у северном делу општинског простора Врбаса;
- **петља „Врбас исток“** (km km 78+294 модификована труба), са основном функцијом повезивања мотопута и ДП бр.14 и радних и других садржаја у источном делу општинског простора Врбаса;
- **петља „Врбас Е-75“** (km 81+071 – пола детелина), са основном функцијом повезивања мотопута са ДП А1 и ДП бр.15 и радних и других садржаја у источном делу општинског простора Врбаса и западном делу општинског простора Србобрана;

⁴ Стационаже су рачунате од почетне тачке у зони површинске раскрснице „Бачки Брег“ и усклађене су са пројектном документацијом. За планиране садржаје стационаже су оријентационе и представљају средину дужине фронта локације у односу на улив и излив са мотопута. Појам оријентационе стационаже подразумева да се у оквиру израде техничке документације (ИДП, ПГД/ УП) стационажа за планиране садржаје може разликовати од оријентационе стационаже у [m] (у мањој мери) .

- **петља „Србобран север“** (km 85+932– пола детелине)са основном функцијом повезивања мотопута са ДП бр.100 и радних и других садржаја у северном делу општинског простора Србобрана;
- **петља „Турија“** (km 93+293– пола детелине) са основном функцијом повезивања мотопута са ДП бр.15, радних и других садржаја у источном делу општинског простора Србобрана.

2.8. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ „ЈЕГРИЧКА“

Водоток Јегричка, на коме се разликују три хидротехничке целине: каналисани део од km 64+163 до km 30+000 (целина А), део са очуваним природним одликама равничарских река од km 30+000 до km 15+470 (целина Б), и део претворен у рибњак од km 15+470 до km 0+820 (целина В), на подручју општина Бачка Паланка, Врбас, Темерин и Жабаљ, Покрајинском скупштинском одлуком стављен је под заштиту као парк природе и сврстава се у заштићено подручје од покрајинског значаја као природно добро II категорије („Службени лист АПВ“, број 49/22).

Обухват Просторног плана чине делови пет општина, међу којима се налази и део територије општине Врбас, односно катастарске општине Равно Село и Змајево.

Обухват Просторног плана чине две целине:

- Посебна намена простора - Заштићено подручје ПП „Јегричка“ са Комплексом Информационог центра ПП „Јегричка“ и заштићено станиште Велики римски шанац.
- Зона утицаја на посебну намену – заштитне зоне ПП „Јегричка“ и заштићеног станишта Велики римски шанац.

Подцелине су издвојене због природних специфичности и очуваности у ПП „Јегричка“ и то као три подцелине (А, Б и В) приказане на слици, од којих свака понаособ представља специфичан простор ПП „Јегричка“: „А“- каналисани део, „Б“- средњи део (протицај Јегричке преко природних депресија) и „В“- рибњак.

Слика: Парк природе „Јегричка“ са подцелинама и режимима

Подцелина А: Обухвата каналисани део Јегричке од уставе код Деспотова (64+163 km) до регионалног пута Темерин-Бечеј (30+000 km); са непосредним окружењем. У наведеном сектору предвиђен је режим заштите III степена. У овом делу тока Јегричке је каналисана-регулисана, ископан је одводни канал са ширином дна од 6.0 до 7.0 m.

У непосредном контакту са заштићеним подручјем, са обе стране водотока је одређена заштитна зона ради спречавања, односно ублажавања спољних утицаја на ПП „Јегричка“. Заштитна зона је дефинисана појасом уз ток Јегричке, који је у просеку широк око 250 m, а обухвата и делове грађевинских подручја насеља Равног Села и Змајева. Заштитну зону око заштићеног подручја у највећем проценту чини пољопривредно земљиште. Уз обалу Јегричке, у обухвату заштитне зоне налази се већи број салаша, као и простори намењени кућама за одмор.

Горњи део ПП „Јегричка“ обухвата простор релативно уређеног и приступачног дела тока Јегричке што омогућава њено вишеструко туристичко вредновање и коришћење. У погледу туристичког опремања простора, планирано је формирање уређених пунктова намењених за одмор, рекреацију и едукацију (постављање клупа, столова и информативних табли), као и формирање уређених стаза здравља које заједно са постојећим пружају могућност развоја екотуризма. У ПП „Јегричка“ тренутно су уређене три „стазе здравља“ у Сиригу, Змајеву и Равном Селу, дужине око 1000 m.

Планом су обухваћени и делови насеља Равно Село и Змајево. При уређењу насеља треба узети у обзир планиране туристичке садржаје, дате оријентационо у овом плану. Туристичка атракција Јегричке и заштитни знак насеља Равно Село јесте ветрењача, подигнута уз Јегричку. Сам водоток Јегричке као и рибњак у близини насеља Змајево пружају могућност развоја спортског и риболовног туризма.

Правила уређења у Подцелини А

Подцелина А се налази искључиво у зони са режимом заштите III степена. На водном и пољопривредном земљишту у оквиру ове целине, забрањена је градња објеката, изузев: објеката инфраструктуре и објеката дефинисаних у складу са овим Просторним планом.

У оквиру ове подцелине, а у складу са водним условима, као и мерама заштите природе, дозвољено је уређење пунктова и изградња садржаја искључиво за потребе презентације природног добра, едукације, рекреације и развоја риболовног и ловног туризма. У складу са тим, дозвољавају се следећи садржаји:

- Површине за комуникацију (пешачке и бициклистичке стазе и путеви за одржавање обале) од природног материјала, које би служиле и за омогућавање непосредног контакта посетилаца са водом;
- Визиторски пунктови и простори за рекреацију, разоноду и одмор у форми монтажних објеката и вртно-архитектонских елемената: докови, салетле, перголе, сенице, видиковци и наткривени павиљони израђени као монтажни објекти искључиво од дрвета;
- Ознаке, табле и обележја у функцији представљања Парка природе и интерпретације природних и предеоних вредности подручја могуће је постављати у складу са претходно добијеним условима управљача и надлежног завода за заштиту природе.
- Објекта службе одржавања и управљања Парком природе који може да се изгради у форми објекта од дрвета, максимално једне етаже и максималне површине 50 m².
- Акватични делови плажа и уређени пунктови за спортске риболовце.

Наведене објекте и садржаје је могуће постављати на местима где се неће ометати водопривредне активности и ван површина за комуникацију, искључиво уз сагласност управљача Парка природе.

Остало пољопривредно земљиште се може корисити и у сврху обављања водопривредних активности, одржавања водотока и одржавања парка природе (формирање касета за измуљивање и сл.).

Део ове подцелине се простире кроз **грађевинска подручја насеља** Равно Село и Змајево. У оквиру тог простора, заштићено подручје ПП „Јегричка“ представља део система јавних површина насеља и интегрише се у систем зеленила које треба уређивати у складу са правилима уређења датим овим просторним планом.

Правила уређења у целини заштитне зоне заштићеног подручја (зона утицаја на посебну намену)

Заштитна зона дефинише се чланом 4. тачка 26а) Закона о заштити природе која је простор изван граница заштићеног подручја, који може бити одређен приликом установљивања тих подручја, ради спречавања, односно ублажавања спољних утицаја. Чланом 35. истог Закона одређено је да режим заштитне зоне заштићеног подручја забрањује и ограничава радове и активности за које се утврди да могу имати значајан неповољан утицај на биолошку разноврсност, вредности геонаслеђа и предела тог заштићеног подручја.

Заштитна зона Парка природе „Јегричка“ дефинише се као засебна целина - **зона утицаја на посебну намену**. За ову целину Просторни план је преузео основну намену која је дефинисана планским документима ЈЛС.

Заштитну зону око заштићеног подручја Парка природе „Јегричка“ у највећем проценту чини пољопривредно земљиште са карактеристичном мрежом равномерно распоређених салаша.

Уз обалу Јегричке у обухвату заштитне зоне налази се и грађевинско, шумско земљиште и водно земљиште. Грађевинско земљиште чине зоне кућа за одмор, радне зоне/комплекси, површине за инфраструктуру и делови грађевинских подручја насеља Равно Село и Змајево на територији општине Врбас.

За ово подручје примењују се правила уређења дата планским документима ЈЛС, уз обавезну примену услова и мера заштите и смреница за израду планова ЈЛС за зону утицаја на посебну намену дефинисаних у Просторном плану парка природе „Јегричка“.

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНИХ ОГРАНИЧЕЊА - ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ

3.1.1. Пољопривредно земљиште

Агроеколошки услови у општини Врбас представљају велики потенцијал за развој пољопривредног сектора и ослањају се на простране равнице чернозема и ливадске црнице карбонатне, које омогућавају врло квалитетни развој како ратарства, тако и воћарства и виноградарства. Основни тип земљишта на територији општине Врбас је карбонатни чернозем, са својим варијететима, а 74% пољопривредног земљишта се налази у I и II катастарској класи квалитета. Постоје услови за развој ратарства, као и воћарства и виноградарства.

Укупне површине коришћеног пољопривредног земљишта у општини Врбас износе 28975 ha (око 77,14% укупне површине општине Врбас), од чега су 28350 ha под ораницама и баштама (око 97,84 % укупне површине коришћеног пољопривредног земљишта). Сви други начини коришћења су далеко мање заступљени, тако да ливаде и пашњаци заузимају 283 ha (око 0,98 % укупне површине коришћеног пољопривредног земљишта), воћњаци 252 ha (око 0,87 % укупне површине

коришћеног пољопривредног земљишта), окућнице 86 ha (0,30 % укупне површине коришћеног пољопривредног земљишта), виногради 3 ha (око 0,01 укупне површине коришћеног пољопривредног земљишта) и расадници само 1 ha.

Комасација, као поступак уређења земљишта који се користи за боље и функционалније коришћење пољопривредних површина, је извршена у катастарским општинама Врбас, Бачко Добро Поље, Змајево и Равно Село. Поступак комасације још увек није извршен у катастарским општинама Куцура, Савино Село и Косанчић. На територији општине успешно се спроводе друге мере уређења и заштите пољопривредног земљишта (напр. наводњавање).

3.1.2. Шуме и шумско земљиште

Општина Врбас има мало шума, а постојеће површине су углавном у оквиру водопривредних, пољопривредних добара и приватних поседа. Према подацима за 2023. годину, под шумама је било 154,46 хектара, али половина тих површина чине самоникле шуме на пољопривредном земљишту.

Шуме су неравномерно распоређене и нису повезане у јединствен систем, иако имају значајну улогу у заштити животне средине и пољопривредној производњи. Због тога је неопходно садити заштитне појасеве, нарочито на мање продуктивним и неискоришћеним земљиштима, као што су плавне површине, ритске црнице и заслањена тла.

Планирање и реализација ових засада допринеће очувању природе и повећању приноса у пољопривреди.

3.1.3. Воде и водно земљиште

Хидрографска мрежа општине Врбас је разноврсна и веома карактеристична иако територија општине, као и цела Бачка, припада сувим, више степским пределима. На хидрографске прилике у највећој мери утичу физичко-географски и све више и антропогени фактори.

Најзначајнији површински водоток у Врбасу је Велики бачки канал, који на територију Врбаса долази из Куле и наставља ток ка Србобрану. На уласку канала у Врбас налази се брана. Канал је превасходно пројектован за мелиоративне и саобраћајне потребе, међутим дугогодишњим испуштањем отпадних вода и одлагањем отпада у канал, исти је претрпео велике негативне промене у смислу квалитета воде, дубине и састава корита, те данас представља најзагађенији водоток у Европи. Одговорним и озбиљним приступом ревитализацији Великог бачког канала (која је покренута) од такозване „црне мрље“ канал би добио нову употребну вредност, и од проблема постао потенцијал.

Територија општине Врбас је испресецана мрежом канала који припадају хидросистему ДТД: канал Врбас-Бездан од кт 0+000 до кт 11+800, канал Бечеј-Богојево од кт 28+300 до кт 61+200, канал Нови Сад-Савино Село од кт 38+000 до кт 39+100 и канал Јегричка од кт 43+200 до кт 65+140. Водостаји на поменути каналима се крећу у следећим границама: узводно од уставе Врбас од 83.00 до 83.40 m н. в., низводно од уставе Врбас од 78.00 до 78.70 m н. в., узводно од уставе Куцура од 79.50 до 80.87 m н. в. и низводно од уставе Куцура од 77.50 до 78.70 m н. в. На подручју општине Врбас налазе се и мелиорациони канали који припадају подсистемима КЦ-III, К-IV, СВ, ВКЦ-V, Јегричка, ББ и 02 Врбас. Предметни канали су у функционалном стању. Овако развијена мрежа канала у општини Врбас доприноси унапређењу пољопривреде, развоју водног саобраћаја и посредно изградњи индустријских објеката и бржој урбанизацији развоја.

Подземне воде у општини Врбас налазе се у облику издани на различитим дубинама, у зависности од конфигурације терена. Имају велики значај како у пољопривреди, тако и у водоснабдевању становништва. На територији општине постоји плитка и дубока издан, односно фреатска и артешка издан.

Фреатска издан - представља горњи најплићи водоносни хоризонт формиран у водопрпусним стенама, односно у лесу. Ниво фреатске издани није свуда исти и зависи од конфигурације терена. На општинској територији постоје два бунара (пијезометра) за које постоје тридесетогодишњи подаци. Просечна дубина фреатске издани износи 319 cm.

Артешка издан налази се у растреситим седиментима, али на знатно већим дубинама. Артешке издани се најчешће појављују на дубинама 20-60 m, 100-130 m и 200-250 m.

3.1.4. Геолошки ресурси

Термалне воде на подручју општине Врбас су пронађене на три локалитета: на локалитету Центра за физичку културу „Драго Јововић“ (Врб-1/Х и Врб-2/Х) на локалитету „Жуте воде“ у Змајеву и у Бачком Добром Пољу. Анализом је утврђено да ове термалне имају благотворно и лековито дејство те погодују развоју бањског и здравственог туризма.

На територији општине Врбас, налази се истражни простор нафте и гаса, локалитет јужна Бачка и експлоатационо поље опекарских сировина на локалитету Змајево.

Оверене резерве подземних вода налазе се на локалитетима изворишта; А.Д. „Витал“ у Врбасу, Фарме товних јунади, Фарме крава, Млекара, на локалитету Наплатна станица „Врбас“, Бачко Добро Поље, Опште болнице у Врбасу, Миротин Енерго у Врбасу, Управна зграда, „Сунко“ производни центар Врбас, фабрике „Тривит“ у Врбасу, Управа, извориште Силос, Фарма, Овчаник I и Овчаник II, Змајево, Врбас, Д.О.О. „Carnex“ из Врбаса, Силоси, Равно Село, Куцура и изворишта РЈ „Погон трајне робе“ у Врбасу.

3.2. СТАНОВНИШТВО, МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

3.2.1. Становништво

Демографска анализа извршена је на основу званичних демографских података објављених 2022. и 2023. године и на основу Пописа становништва 2022. године.

Према попису становништва из 2022. године број становника општине Врбас износио је 36601, а средња густина насељености на територији општине Врбас износила је становника по 97km².

Демографски развој општине Врбас у последњих неколико деценија све више поприма негативне карактеристике које се огледају у паду природног прираштаја, старењу становништва и депопулационим тенденцијама у већини сеоских насеља. Због оваквих кретања, чије последице све више угрожавају демографску основу планског подручја, један од приоритетних дугорочних развојних циљева је постепено успоравање негативних демографских кретања и успостављање демографске структуре која ће представљати квалитетну основу за одрживи развој општине Врбас.

Прогноза кретања броја становника у насељима и општини у целини, заснива се на сагледаном стању демографске основе у насељима (старост, наталитет, фертилитет, морталитет), процени миграционих кретања и претпоставци о позитивним ефектима популационе политике која ће се спроводити на државном и локалном нивоу.

Табела 2. Упоредни преглед броја становника 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2002, 2011 и 2022. године

Општина (ЈЛС)	Број становника								
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.	2022.
Општина Врбас - укупно	37174	37614	42853	43490	45756	46405	45852	42092	36601
Градска	14837	15470	19316	22496	25143	25858	25907	24112	20892
Остала	22337	22144	23537	20994	20613	20547	19945	17980	15709
Насеље									
Врбас	14837	15470	19316	22496	25143	25858	25907	24112	20892
Бачко Добро Поље	3759	3763	3922	3622	3768	3940	3929	3541	2992
Змајево	4717	4583	5212	4859	4773	4548	4361	3926	3456
Куцура	4731	4783	4881	4655	4687	4713	4663	4348	3952
Косанчић	236	216	239	188	174	175	163	101	46
Равно Село	4046	4362	4378	3814	3636	3579	3478	3107	2701
Савино Село	4848	4437	4905	3856	3575	3592	3351	2957	2562

Табела 3. Природно кретање становништва на територији општине Врбас

Година	Процењен број становника	Живо-рођени	Умрли	Природни прираштај	На 1000 становника		
					Стопа живорођених	Стопа умрлих	Стопа природног прираштаја
2010.	43198	431	615	-184	10,0	14,2	-4,3
2011.	42139	423	620	-197	10,0	14,7	-4,7
2012.	41730	395	597	-202	9,5	14,3	-4,8
2013.	41378	365	563	-198	8,8	13,6	-4,8
2014.	41029	377	590	-213	9,2	14,4	-5,2
2015.	40634	391	621	-230	9,6	15,3	-5,7
2016.	40214	374	605	-231	9,3	15,0	-5,7
2017.	39821	367	567	-200	9,2	14,2	-5,0
2018.	39482	390	546	-156	9,9	13,8	-4,0
2019.	39099	382	597	-215	9,8	15,3	-5,5
2020.	38654	345	650	-305	8,9	16,8	-7,9
2021.	38119	361	779	-418	9,5	20,4	-11,0
2022.	36755	359	631	-272	9,8	17,2	-7,4
2023.	36370	348	534	-186	9,6	14,7	-5,1

Извор: Витална статистика, РЗС

На основу података из претходне табеле евидентан је константан пад броја становника у погледу природног прилива становништва.

Табела 4. Упоредни преглед броја домаћинстава 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2002, 2011 и 2022. године

Општина (ЈЛС)	Број домаћинстава								
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.	2022.
Општина Врбас - укупно	9391	9667	12314	12727	13738	14403	14818	14025	13625
Градска	3995	4129	5773	6691	7612	8087	8379	8098	7980
Остала	5396	5538	6541	6036	6126	6316	6439	5927	5645
Насеље									
Врбас	3995	4129	5773	6691	7612	8087	8379	8098	7980
Бачко Добро Поље	696	744	913	935	1008	1109	1158	1087	1056
Змајево	1173	1224	1483	1423	1459	1423	1378	1341	1299
Куцура	1332	1442	1614	1513	1510	1581	1623	1499	1411
Косанчић	79	67	86	66	66	70	71	47	24
Равно Село	928	1045	1153	1098	1088	1080	1136	1014	963
Савино Село	1188	1016	1292	1001	995	1053	1073	939	892

Просечан број чланова по домаћинствима према попису становништва из 2022. године на територији општине Врбас износио је 2,68 (2,61 у општинском центру и 2,78 у осталим насељима. У насељу Савино Село је просечан број чланова домаћинстава највећи и износио је 2,87, док је у насељу Косанчић најнижи и износио је 1,92.

Миграциони салдо на територији општине Врбас је такође негативан. У наредној табели приказан је број лица која су променила пребивалиште према подручју досељења односно одсељења у 2023. години.

Табела 5. Лица која су променила пребивалиште, према подручју досељења/одсељења, општина Врбас

Година	Досељени			Одсељени			Пресељења међу насељима исте општине/града	Миграциони салдо	Број становника
	укупно	из друге области	из општина/градова исте области	укупно	у другу област	у општине/градове исте области			
2023.	484	156	195	653	237	283	133	-169	36370
2022.	526	193	231	669	238	329	102	-143	36755
2021.	518	161	208	734	212	373	149	-216	38119
2020.	399	146	155	531	180	253	98	-132	38654
2019.	411	150	164	571	194	280	97	-160	39482

3.2.2. Мрежа насеља

Морфологија и структура насеља - насеља општине Врбас могу се сврстати у типичне представнике војвођанских насеља, са елементима планске изградње, прилагођене геолошким, геоморфолошким и хидролошким условима терена. Израдом плански адекватне документације задржан је плански основ свих насеља у општини.

- насеља која су настала спајањем два (дела) насеља и касније се заједнички развијала (Стари - Нови Врбас, Стара-Нова Шова (данашње Равно Село) .
- насеља са правилном ортогоналном структуром (Бачко Добро Поље и Савино Село).
- насеља чија структура није строго дефинисана али постоје елементи планске изградње – Куцура и Змајево.

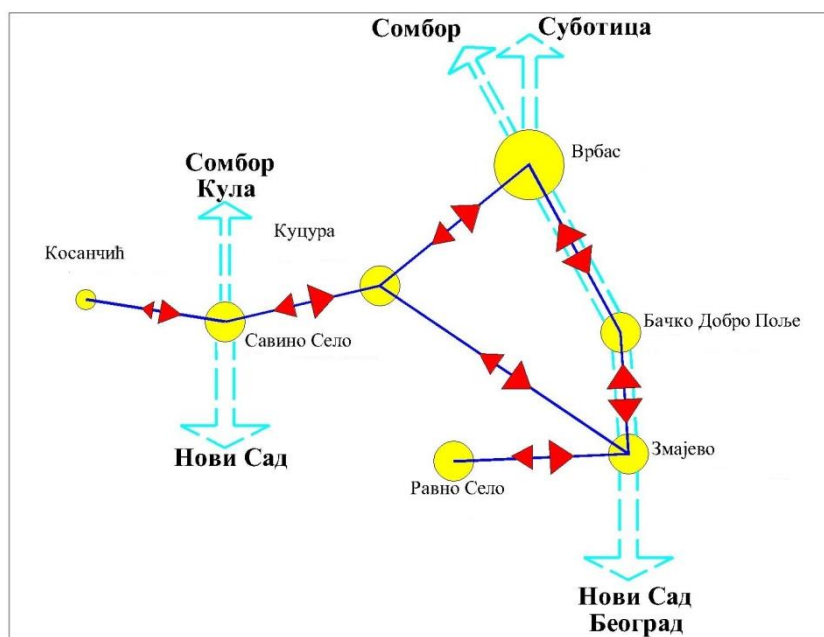

На територији општине Врбас егзистирају два типа насеља: једно насеље урбаног карактера, општински и субрегионални центар, Врбас који ће и у планском периоду задржати статус изразито индустријског центра, али уз бржи развој терцијарног и кварталног сектора; шест насељених места руралног карактера : Змајево, Бачко Добро Поље, Куцура, Равно Село и Савино Село.

У Змајеву, Куцури, Бачком Добром Пољу, Равном Селу и Савином Селу се не могу остварити брзе промене у погледу квалитета функционисања, али се повећањем инфраструктурне опремљености, заштитом животне средине и културних добара и стимулисањем развоја малих и средњих предузећа, може остварити пораст стандарда становништва и ублажити негативне миграционе тенденције.

У насељу Косанчић не постоје јавне службе и установе за задовољење потреба становништва овог насеља, па је неопходно успоставити квалитетно саобраћајно повезивање тог насеља са суседним Савиним Селом.

Према функцији насеља - евидентно је то да Врбас, као општински центар, има полифункционални карактер (производне, административне, управне, културне, здравствене и друге функције) док су сеоска насеља првенствено (након Другог светског рата) имала монофункционални карактер, али убрзо долази до смањења учешћа активног становништва у аграрним делатностима и повећање броја запослених у секундарним и терцијарним делатностима.

Слика 2. Мрежа насеља и функционална усмереност

Сеоска насеља су функционално усмерена на центар општине, односно насеље Врбас. Треба истаћи да постоји снажан утицај функционалне усмерености становника свих насеља општине Врбас ка Новом Саду док је функционална усмереност ка осталим најближим градовима (Суботица и Сомбор) знатно мања.

3.2.3. Јавне службе

На територији општине Врбас заступљене су све институције јавних служби које треба да има општина у рангу обласног центра.

Основне услуге јавних служби (предшколско и основно образовање, примарна здравствена заштита) постоје у свим насељима општине Врбас, осим у насељу Косанчић. Домови културе и простори физичке културе такође су заступљени у свим насељима, док су остале услуге вишег ранга (средње образовање, секундарна здравствена заштита, друге установе културе, центри физичке културе), концентрисане у општинском центру, односно у самом насељу Врбас. Располовим садржајима јавних служби задовољене су основне потребе становника у смислу понуде, док би квалитет и доступност требало унапредити.

Предшколско образовање је на територији општине Врбас заступљено у оквиру једне установе која поседује укупно 12 објеката. Предшколска постоји у насељима Врбас, Куцура, Савино Село, Равно Село, Змајево и Бачко Добро Поље. Према подацима за 22/23. школску годину на територији општине у установама предшколског образовања укупно је било 1364 деце.

Основно образовање – заступљено је у укупно девет основних школа (4 основне школе у насељу Врбас и 5 основних школа у сеоским насељима односно у Куцури, Савином Селу, Бачком Добром Пољу, Змајеву и Равно Селу). Према подацима Републичког завода за статистику нето стопа обухвата основним образовањем у 2023. години износила је 98,3 % док је стопа завршавања основне школе износила 96,6%. Број ученика уписан у ниже разредe (1-4) у 2022. години износио је 1477 док је број ученика од 5-8 разреда износио је 1609 ученика.

Средње образовање – заступљено је у општинском центру, односно насељу Врбас, са укупно 3 средње школе. Према подацима Републичког завода за статистику 2023. године укупан број уписаних у средње школе у општини Врбас износио је 1282 ученика.

Установе културе – на територији општине постоји један биоскоп и један музеј лоцирани у општинском центру, односно у насељу Врбас.

Здравствена заштита – На територији општине Врбас егзистира дом здравља и апотека које су основане за територију општине Врбас као здравствене установе за обављање здравствене делатности на примарном нивоу, док је Општа болница Врбас основана за секундарну здравствену заштиту као регионална болница за општине Врбас, Мали Иђош, Србобран, Бечеј, Бачку Паланку и Бач и део општине Кула /насељена места: Кула, Руски Крстур и Липар/ - за око 200.000 становника. У оквиру Дома здравља „Вељко Влаховић“ Врбас су и здравствене станице у Старом Врбасу и Виноградима у Врбасу и у пет насељених места у општини Врбас, осим насељеног места Косанчић. Апотеку Врбас чине Централна Апотека у Врбасу и огранци у Старом Врбасу и у Општој болници у Врбасу и у пет насељених места у општини Врбас, осим у насељу Косанчић.

Социјална заштита – у оквиру социјалне заштите на територији општине егзистира центар за социјални рада, геронтолошки центар и др.

Центар за социјални рад се налази у Врбасу обавља послове социјалне заштите у складу са Законом о социјалној заштити и пружа остале услуге као и послове из подручја породично-правне заштите у складу са законима који регулишу наведену област, Према подацима из 2022. године укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад износио је 3249 становника што чини око 8,8% становништва оопштине.

Геронтолошки центар - оформљен ради давања услуга трајног смештаја за збрињавање старих и изнемоглих лица. Установа ради у два објекта у Врбасу и у Куцури. Укупан капацитет је 125 корисника, од тога у Врбасу постоје места за 95 корисника, а у Куцури за 30 корисника.

3.3. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

3.3.1. Пољопривреда

Пољопривредно земљиште представља најзначајнији природни ресурс којим општина Врбас располаже. Основни тип земљишта на територији општине Врбас је карбонатни чернозем, са својим варијететима, а највећи део пољопривредног земљишта се налази у I и II катастарској класи квалитета. У структури су доминантно заступљене површине под ораницама и баштама.

Према подацима из Плана развоја општине Врбас за период 2022.-2030. година на подручју општине Врбас укупно се наводњава 6709 ха на земљишту 326 пољопривредних газдинстава.

Највеће површине у погледу пољопривредне производње на територији општине Врбас налазе се под житом, кукурузом, сунцокретом и сојом док су површине под повртарским културама, ароматичним, лековитим и зачинским биљем знатно мање заступљеније.

У општини Врбас у 2021. години, према подацима Управе за аграрна плаћања, регистровано је 2586 породичних пољопривредних газдинстава, од чега је 2317 газдинстава у активном статусу.

Од укупног броја пољопривредних газдинстава на подручју општине сточарском производњом бави се 62,4% газдинстава (Анкета о структури пољопривредних газдинстава, 2018.). Живина и свиње се налазе на највећем броју газдинстава које се баве сточарском производњом (67,7% и 63,9%), док се другим линијама сточарске производње бави знатно мањи проценат газдинстава. Општина Врбас (по Попису пољопривреде из 2012. године) има 56 газдинстава која се баве пчеларством.

Као већа пољопривредна предузећа у општини могу се издвојити: ПП „Сава Ковачевић“ а.д. Врбас, „Carnex“ д.о.о. индустрија меса Врбас, „Novi Trading NS“ д.о.о. Змајево, „Нови Агро“ д.о.о. Змајево, „Supermix Plus“ д.о.о. Куцура и друга.

За трансфер знања пољопривредницима најзначајнију улогу има ПСС „Врбас“, која запошљава стручан кадар, поседује опремљену агропедолошку, семенску и фитосанитарну лабораторију, бави се матичењем и контролом продуктивности свих врста домаћих животиња и другим стручним и саветодавним активностима у пољопривреди. Поред саветодавне службе, надлежно одељење за пољопривреду у оквиру Општинске управе ангажује се у сегменту трансфера знања на различите начине: пружање техничких и консултантских услуга приликом конкурсана и писања пројеката за заинтересоване грађане, удружења и пољопривреднике, организација скупова и едукативних предавања, организација обука за електронско вођење Књиге поља (за закупце државног пољопривредног земљишта), организација обука за прикупљање података са метео станица, јавно информисање о актуелностима у пољопривреди у сарадњи са локалним медијима.

Општина Врбас значајну пажњу посвећује пољопривреди и руралном развоју и једна је од многобројних општина која доноси Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја.

3.3.2. Рибарство

У општини Врбас у функцији је неколико рибњака, а постоје добре природне предиспозиције за формирање рибњака, како за производњу конзумне рибе и рибље млађи, тако и за спортски риболов. Кроз подручје општине пружа се речни ток каналисане Јегричке и основна каналска мрежа хидросистема Дунав-Тиса-Дунав који пружају могућност потенцијалног допунског напајања рибњака.

3.3.3. Шумарство и лов

Шумарство као привредна грана нема већих потенцијала, изузев непошумљеног шумског земљишта и малих површина под шумама. Заступљеност пољопривредног земљишта представља ограничење за подизање нових шумских површина.

Ловиште у општини Врбас је равничарског типа са великим површинама под житима, прошарано ремизама. Ловиштем газдују два удружења „Врбас 2018“ и „Јегричка“ које је сачињено од 5 ловачких друштава. У ловишту функционишу следећи ловни објекти: стабилне чеке, хранилишта за срне, фазане и пољске јаребице, солишта, појилишта и прихватишта за фазане. Удружења поседују ловачке домове и ловачку кућу. Стално гајене врсте дивљачи су: срна, зец, фазан и пољска јаребица.

3.3.4. Индустрија, мала и средња предузећа

Прехрамбена индустрија која је стуб индустријске производње општине Врбас има велике производне капацитете, брендиране производе са традицијом постојања и високом препознатљивошћу на домаћем тржишту и тржишту региона. Најзначајнији капацитети прехрамбене индустрије јесу: Индустрија меса „Сарпех“, шећерана „Бачка“, кондиторска индустрија „Медела“, фабрика уља и биљних масти „Витал“, „Тривит пек“, пекарска индустрија све лоциране у насељу Врбас. Преко половине БДП општине Врбас се остварује у прехрамбеној индустрији.

Просторну структуру привредних капацитета на територији општине Врбас чине радне зоне и појединачни капацитети у насељима и радне зоне у атару.

Табела 6. Број запослених/незапослених и просечна нето зарада

	2021.	2022.	2023.	2024.
Број запослених	12754	12678	13069	/
Број незапослених	3622	3426	3028	2928
Просечна нето зарада (у РСД)	55623	62607	71925	/

Табела 7. Квалификациона структура незапосленог становништва

	2021.	2022.	2023.	2024.
Неквалификовани	974	928	830	844
Нижа стручна спрема и полуквалификовани	191	174	141	135
Квалификовани	895	846	749	746
Средња стручна спрема	1189	1152	1006	946
Висококвалификовани	23	22	18	33
Виша стручна спрема	69	59	43	94
Висока стручна спрема	281	245	241	184

У наредним табелама приказани су бројеви привредних друштава и предузетника на територији општине Врбас према подацима Агенције за привредне регистре:

Табела 8. Број привредних друштава на територији општине Врбас

	2021.	2022.	2023.	2024.
Активних	502	502	492	480
Новооснованих	29	28	30	8
Брисаних/угашених	19	31	37	23

Табела 9. Број предузетника на територији општине Врбас

	2021.	2022.	2023.	2024.
Активних	1231	1288	1391	1430
Новооснованих	147	165	172	85
Брисаних/угашених	98	106	78	48

Смањена стопа индустријског раста, вишак радне снаге са ниским образовним нивоом и квалификационом структуром, неискоришћеност капацитета, ниска ефикасност пословања, технолошка неприпремљеност и дезинвестирање, додатно су утицали да Врбас као некадашњи привредни носилац постане развојно лимитирано подручје.

Услед ограничења у развоју, општина Врбас као индустријски девастирана општина суочена је са израженим економским структурним и социјалним проблемима (пропадање индустријских капацитета, неуспели покушаји ревитализације, ниски ефекти приватизације, незапосленост и др.)

3.3.5. Трговина, угоститељство и занатство

Развој терцијарних делатности зависиће од укупног привредног развоја општине, односно биће у директној зависности од раста производње, животног стандарда и куповне моћи становништва.

У свим насељима је потребно развијати капацитете за задовољавање основних, свакодневних потреба становништва у области трговине и угоститељства. Трговину треба развијати у складу са развојем мреже насеља и центара и у складу са критеријумом учесталости њиховог коришћења. Капацитете намењене задовољавању свакодневних потреба становништва развијати у складу са просторном дистрибуцијом становништва, а капацитете намењене повременом или изузетном коришћењу развијати у централној насељској зони и у зонама највеће концентрације становника и посетилаца.

После Другог светског рата занатство се развија у сенци индустрије, првенствено прехранбене. У функцији будућег развоја туризма требало би подстаћи оживљавање старих заната, развој домаће радиности (као основне или допунске делатности становништва), уметничких заната, а у сарадњи са носиоцима развоја туризма. Занатство (производно, уметничко, услужно) развијати у правцу пружања производних услуга индустрији и у функцији очувања старих заната и развоја туризма.

3.3.6. Туризам

Основу развоја туризма на подручју општине Врбас чине природни и антропогени потенцијали, добра саобраћајна повезаност као и мултиетнички састав становништва и с тим у вези бројне културне манифестације.

Природне ресурсе за развој туризма чине хидрографска мрежа, термалне воде и атари са разноврсном дивљачи.

Велики бачки канал је најзначајнији водоток у општини Врбас, који је Просторним планом Републике Србије издвојен као главни пловни touring од међународног значаја. Данас овај канал представља највећу препреку на путу афирмације природних добара у развоју туризма јер је најзагађенији водоток у Европи и црна тачка на еколошкој мапи региона. Ревитализацијом канала створили би се услови за пре свега наутички, али и све друге облике водног туризма (риболов, спортско-рекреативни туризам и др.).

Река Јегричка се налази у јужном делу општине и у свом средњем току је делимично заштићена као Парк природе III категорије. Овај простор представља изузетно атрактивно место за организовање програма едукације, рекреације и развој екотуризма.

Змајевачка језера чине четири вештачке акумулације настале ископавањем глине за потребе циглане. Налазе се на самом излазу из насеља Змајева, богата су рибом, а користе се и као купалишта. Околина језера је уређена и представља излетничку зону, односно место за опуштање и рекреацију на коме се може уживати у риболову.

Термалне воде на подручју општине Врбас су пронађене на три локалитета, а анализом је утврђено да имају благотворно и лековито дејство те погодују развоју бањског и здравственог туризма.

Ловни туризам има веома дугу традицију у општини. Најзначајнија ловишта се налазе у атарима Савиног Села, које одговара ловцима на разноврсну дивљач, и Куцуре, које је специјализовано за лов на зечеве. За ловни туризам најзначајнији су летњи лов на препелице, грлице и гугутке, а зимски лов на дивље патке-глуваре и дивље патке-лисасте.

Антропогене ресурсе за развој туризма општине Врбас чине археолошка налазишта, културно-историјски споменици, спортско-рекреативни садржаји.

Бројни су утврђени археолошки локалитети чије богатство налаза и остаци грађевина указују на континуитет настањивања на овом подручју од неолита до данас.

Значајно индустријско наслеђе представља бродска преводница Шлајс јер је на овом месту 1785. године почело прокопавање Великог бачког канала. Изградња канала представљала је највећи градитељски подухват тог времена у Европи. Данас је Шлајс једно од најпопуларнијих излетишта у Врбасу, а уређена обала и шетна стаза погодне за одмор, спорт, рекреацију и риболов.

Културно-манифестациони туризам има добру основу имајући у виду мултиетнички састав становништва и с њим у вези различите обичаје, културно наслеђе и традицију. Познате су гусларске вечери "Црногорска посела", "Русински балови" у Куцури, а негује се и мађарски и словачки фолклор.

Оживљавање старе аутентичне архитектуре, ревитализација салаша и сећања на традиционалан начин живота, као и упознавање туриста са традиционалном гастрономском понудом представљају основу развоја сеоског туризма.

Значајни привредни капацитети (Карнекс, Витал и шећерана Бачка) представљају потенцијал у развоју пословног туризма који може да се афирмише кроз конференције, стручна саветовања, семинаре и сл.

У општини постоји неколико смештајних објеката који по квантитету могу да задовоље потребе актуелне туристичке тражње, међутим имајући у виду све веће захтеве туриста, неопходна су непрестана улагања у квалитет њихове туристичке понуде. Материјалну базу туризма чине: Хотел „Бачка“, Мотел „Мандић“, Центар за физичку културу „Драго Јововић“ као и мноштво ресторана, неколико чарди и салаша опремљених у функцији туристичке понуде.

3.4. САОБРАЋАЈНА, КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И ЗЕЛЕНИЛО

3.4.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана постоје следећи видови саобраћаја: путни – друмски, железнички и водни. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у обухвату Просторног плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено, при превозу масовних роба и делимично путника (железница).

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- **државни пут Iа реда A1** (M-22)⁵ (E-75) државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Београд - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево),
- **државни пут Iб реда бр.15**⁵ (M-3) државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бачки Брег)-Бездан-Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Нови Бечеј-Кикинда - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Наково),
- **државни пут IIа реда бр.108**⁵ (P-119), Бачка Топола - Кула - Деспотово - Силбаш - Бачка Паланка - државна граница са Хрватском (гранични прелаз Бачка Паланка),
- **државни пут IIа реда бр.112**⁵ (P-104), Бачко Ново Село - Бач - Ратково - Деспотово - Сириг - Темерин - Жабал,;
- **државни пут IIа реда бр.113**⁵ (P-127), Фекетић - Врбас - Змајево - Руменка,
- **државни пут IIб реда бр.305**⁵ (P-118), Врбас - Куцура - Савино Село.

Основни путни правци који омогућавају даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад) и националног ранга (Суботица), су ДП A1 (E-75), ДП бр.15 и они су основни су апсорбери свих саобраћајних збивања у општини Врбас. ДП II реда (бр.108, бр.112, бр.113) су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање, а такође су и путеви који омогућују изворно-циљна кретања и омогућују квалитетна међунасељска повезивања (ДП бр.305) у обухвату Просторног плана.

Систем општинских путева у обухвату Просторног плана су различитог степена изграђености и омогућују доступност овом простору из свих праваца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП I и II реда).

У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана, налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје ван грађевинског подручја.

Железнички саобраћај је својевремено имао врло важну улогу у развоју овог подручја. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих недостатака (фиксирани линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго), изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година прошлог века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Од пруга које су магистралног и локалног значаја, које тренутно функционишу, треба издвојити правце:

- **магистрална пруга бр.105** (E-85), (Београд Центар) – Стара Пазова – Нови Сад – Суботица – државна граница – (Kelebia),
- **локална пруга бр. 307**, Врбас – Сомбор,
- **железничка пруга ван експлоатације**, Бечеј - Врбас.

⁵ Донета је Уредба о категоризацији државних путева: у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: P-118 је ДП IIа реда бр.305; P-119 је ДП IIа реда бр. 108; P-127 је ДП IIа реда бр. 113; P-104 је ДП IIа реда бр. 112; M-3 је ДП Iб реда бр.15;; M-22 аутопут E-75 је ДП Iа реда бр.1.

Железнички саобраћај има мали удео у транспортним кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Просторним планом заступљен је преко пловних канала ОКМ ХС ДТД, Бечеј – Богојево, Врбас – Бездан и Нови Сад – Савино Село, са скромним просторно и инфраструктурно прихватно - манипулативним и превозним капацитетима.

Немоторни саобраћај је заступљен преко бициклистичких коридора националног ранга. Национални цикло коридори су дефинисани уз канале ОКМ ХС ДТД.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да саобраћајна инфраструктура (путно-друмски, железнички и водни саобраћај) у оквиру овог простора даје добре основе за надоградњу, реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, на нивоу високог комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

3.4.2. Водна и комунална инфраструктура

Хидрографску мрежу на подручју општине Врбас чини развијена мрежа канала, која припада хидросистему Дунав-Тиса-Дунав. Основну каналску мрежу у оквиру хидросистема Дунав - Тиса - Дунав чине: најважнији и највећи ток на територији општине је Велики Бачки канал (Врбас-Бездан) у дужини од 12 km, затим канал Богојево-Бечеј који протиче у дужини од 21 km и који се са јужне стране улива у Велики Бачки канал, затим канал Нови Сад-Савино Село у дужини од 2 km и Јегричка која протиче јужним делом општине, од Савиног Села, преко Равног Села и Змајева у дужини од 19 km.

Режим воде у каналима се регулише уставама, а поред њих изграђене су и две преводнице и то једна на каналу Врбас-Бездан у Вбрасу а друга на каналу Богојево - Бечеј код Куцуре.

Детаљну каналску мрежу на територији општине Врбас чине канали другог и трећег реда. Ови канали су међусобно повезани и вода из њих се пребацује у канале Основне каналске мреже.

Отворена каналска мрежа снижава ниво подземних вода и основна улога ових канала је одводњавање.

Постоји изразит проблем квалитета воде појединих канала у оквиру детаљне каналске мреже, с обзиром да се у њих улива, односно, њима евакуише отпадна вода оптерећена, пре свега, органским отпадним материјама.

Загађење канала Врбас - Бечеј посебно је евидентно низводно од преводнице до улива канала Богојево - Бездан.

Постојећи потенцијал хидрографске мреже није, у одговарајућој мери, искоришћен за наводњавање пољопривредних површина. Данас се наводњава око 1300ha обрадивих површина.

Постојећа отворена каналска мрежа садржи и недостатке у систему које је потребно, у наредном периоду, разрешити, јер могу изазвати проблеме у даљем развоју система.

Данашњи недостаци основне и детаљне каналске мреже је појава свих врста загађења у отвореној каналској мрежи, са тенденцијом даљег погоршања.

Одбрана од поплава

Заштита од вода, односно, од поплава у општини Врбас базира се на насипима постављеним поред канала основне каналске мреже. Треба истаћи да је на појединим деоницама нарушена заштитна функција насипа. На тај начин повећан је ризик од плављења насеља и атарског дела подручја општине Врбас.

Постојећа законска регулатива дефинише да у зони насипа није дозвољена изградња било каквих објеката, чиме би се довела у питање стабилност и функционалност насипа као одбрамбеног објекта. За изградњу било каквих објеката у брањеној или небрањеној зони насипа, између осталог, потребно је прибавити услове и сагласност од надлежног водопривредног предузећа.

Данашњи недостаци одбрамбеног система су на појединим деоницама нарушена заштитна функција насипа, тешко се спроводи заштита простора уз насипе, у грађевинским рејонима, која треба да омогући, осим заштите саме одбрамбене линије, да се у време спровођења одбране успешно и без застоја приступи насипима.

Водоснабдевање

У оквиру пројекта водносабдевања општине Врбас проширено је постојеће извориште у Врбасу и изграђена је фабрика питке воде. Изграђен је цевовод дуг 14 километара који повезује Куцуру и Савино Село са главним извориштем воде и градским водоводом у Врбасу. У склопу наведеног пројекта у Врбасу је уграђена нова савремена опрема и замењени дотрајали разводни цевоводи у Пумпној станици, изграђена су два постројења за припрему воде, укупног капацитета 100 l/s, избушено и опремљено је пет нових бунара. У Куцури је изграђена нова пумпна станица са резервоаром 600 m³, са пумпама и изведеним потисом за Куцуру, Савино Село и потисом за новопројектовани цевовод и резервоаре у насељима Бачко Добро Поље, Змајево и Равно Село за који је израђена Пројектна документација. Савино Село је добило нов резервоар од 300 m³, као и обновљену пумпну станицу са уграђеним новом опремом, пумпама и замењеним разводним цевоводом.

Водоводни систем Врбаса данас снабдева водом насеље и радне зоне у оквиру њега са капацитетом који данас покрива потрошњу, али је на граници искоришћености и без значајнијих (перспективних) резерви.

Технолошку шему постојећег водоводног система чини:

- извориште воде - налази се на јужном делу Врбаса уз пут Врбас-Куцура. Захват воде је реализован преко 11 бунара (5 плитких и 6 дубоких). Квалитет воде захваћене плитким бунарима захтева третман на постројењу за прераду воде.
- прерада воде и резервоарски простор са пумпном станицом - Прерада воде обавља се са капацитетом од 50 l/sec, Резервоарски простор чине два резервоара (стари резервоар од 1250 m³ и нови резервоар од 1000 m³) укупне запремине од 2250 m³.
- дистрибуциона мрежа - углавном формирана као прстенаста. У појединим деловима Врбаса утврђен је недостатак деоница примарне водоводне мреже, а што се манифестује падом притиска у вршној потрошњи воде.

Водоводни систем Куцуре обезбеђује воду преко цевовода из фабрике питке воде у Врбасу. Водоводна мрежа изграђена је од ПВЦ-а и од азбест-цемента, у укупној дужини од око 25500m.

Водоводни систем Савиног Села обезбеђује воду преко цевовода из фабрике питке воде у Врбасу. Водоводна мрежа изграђена је од ПВЦ материјала, у укупној дужини од око 19000m.

Тренутно постојеће решење водоснабдевања за насељена места у Бачко Добро Поље, Змајево и Равно Село, заснива се на независним водоводним системима.

Водоводни систем Бачког Доброг Поља обезбеђује воду преко три дубока бунара. Притисак у мрежи се регулише преко хидрофорске станице са два хидрофора (са по $V=5.000\text{ l}$). Квалитет воде се поправља на постојећој станици за хлорисање. Водоводна мрежа изграђена је, углавном, од ПВЦ материјала, у укупној дужини од око 25000 m .

Водоводни систем Змајева обезбеђује воду преко три дубока бунара. Притисак у мрежи се регулише преко хидрофорске станице са два хидрофора (са по $V=5.000\text{ l}$). Квалитет воде се поправља на постојећој станици за хлорисање. Водоводна мрежа изграђена је, у већем делу од ПВЦ-а, а у мањем од азбестцемента и укупној дужини од око 27000 m .

Водоводни систем Равног Села обезбеђује воду преко два дубока и једног плитког бунара. Притисак у мрежи се регулише преко две хидрофорске станице (са по $V=5.000\text{ l}$). Постоји опрема за дезинфекцију и хлорисање. Водоводна мрежа изграђена је од ПВЦ материјала, у укупној дужини од око 27000 m .

Данашњи недостаци постојећих водоводних система у општини Врбас су:

- санитарна заштита изворишта воде није потпуно обезбеђена;
- капацитет прераде воде Врбаса је у потпуности искоришћен и недовољног капацитета;
- неодговарајући квалитет сирове воде, односно, непостојање одговарајућег третмана прераде воде;
- недовољне количине воде, односно, смањен притисак у водоводној мрежи у летњем периоду;
- велика заступљеност некавалитетних материјала од којих је реализована мрежа (азбестцемент) и делом дотрајала водоводна мрежа;
- потрошња за потребе привреде оптерећује водовод санитарне воде; и
- дренажање и упуштање непречишћене отпадне воде у подземље и основну каналску мрежу, загађује плитке водоносне слојеве који се користе за снабдевање водом.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Постојеће решавање одвођења отпадних и атмосферских вода, за сва насељена места у општини Врбас, заснива се на сепаратним системима. Врбас има, у делу, реализовану затворену канализациону мрежу за евакуацију отпадних и затворену и отворену уличну каналску мрежу за одвођење атмосферских вода.

Централно постројење за прераду отпадних вода Врбаса и Куле (ЦППОВ) је лоцирано јужно од насеља Врбаса у непосредној близини „тријангла“ на каналу Богојево-Бечеј. Капацитет ЦППОВ је 120000 EC (еквивалентних становника). Предвиђено је да се на ЦППОВ врши пречишћавање отпадних вода становништва Врбаса и Куле и свих пет насељених места општине Врбас.

Насељена места односно, свако од постојећих насеља (Бачко Добро Поље, Змајево, Куцура, Савино Село и Равно Село) отпадне воде решавају локално, преко септичких јама. Атмосферске воде се одводе отвореним уличним каналима. Мрежа атмосферских канала у насељима је у знатној мери нарушена.

Постојеће одвођење атмосферских вода није решено на нивоу заокруженог и за ту намену у потпуности формираног система. Одвођење атмосферских вода сведено је на прихватање атмосферске воде отвореним уличним каналима, на деловима насеља који имају изграђену каналску мрежу. Атмосферска вода насеља оријентисана је према каналима Врбас-Бездан и Бечеј-Богојево.

Делови насеља који немају изграђену отворену каналску мрежу имају значајан проблем при евакуацији атмосферске воде, при појави падавина јачег интензитета. Део ових атмосферских вода прихваћен је постојећим канализационим системом за одвођење отпадних вода, а део се разлива на зелене површине, односно, задржава у локалним депресијама.

Део атмосферских вода прихвата и отворена детаљна каналска мрежа (ДКМ) мелиорационих система која одводњава знатно шире подручје од градског. Крајњи реципијент атмосферских вода, са простора насеља, је основна каналска мрежа (ОКМ). Основну каналску мрежу чине постојећи канали: Врбас-Бездан и Бечеј- Богојево.

Данашњи недостаци канализационог система су:

- на постојеће централно постројење за пречишћавање отпадних вода је прикључено само насеље Врбас док остала насеља у општини Врбас још нису прикључена;
- сепаратни начин одвођења отпадних и атмосферских вода није спроведен на укупном подручју изграђеног канализационог система;
- изузетно тешко загађење појединих деоница детаљне и основне каналске мреже, као последица директног упуштања отпадних вода у реципијент;
- испуштање и дренажање непречишћене отпадне воде у подземље на подручјима без канализације;
- одржавање уличне отворене каналске мреже и уличних ригола у насељеним местима није у потпуности задовољавајуће, чиме се стварају лоши евакуацијски услови и долази до изливања површинске воде на ниске терене.

3.4.3. Електроенергетска инфраструктура

Општина Врбас се електричном енергијом снабдевати из трансформаторске станице 220/110 kV „Србобран“, од које полазе надземни 110 kV далеководи до две трансформаторске станице које се налазе у близини подручја Врбаса, ТС 110/20 kV „Врбас 1“ и ТС 110/20 kV „Врбас 2“.

3.4.4. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

Природни гас се на подручје општине Врбас допрема путем транспортног гасовода РГ 04 – 15 „Госпођинци – Сомбор“ до главне мерно-регулационе станице (ГМРС) „Врбас“ (капацитета 38000 m³/h) која се налази на источном ободу Врбаса. Од ГМРС изграђена је дистрибутивна гасоводна мрежа до мерно-регулационих гасних станица (МРС), а од МРС дистрибутивна гасоводна мрежа од ПЕ и челичних цеви до потрошача, која ће представљати директну везу до мерно-регулационих сетова и котларница у објектима потрошача.

На подручју општине тренутно се гасом снабдева сва насеља: Врбас, Савино Село и Куцура, Змајево, Бачког Добро Поље и Равно Село.

Нафтоводна инфраструктура и експлоатација нафте и природног гаса

Територију општине пресеца планирана траса система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш), на деоници продуктовода Нови Сад - Сомбор.

На територији општине Врбас не врши се експлоатација нафте и природног гаса, али се налази истражни простор за истраживање нафте и гаса локалитет јужна Бачка.

3.4.5. Електронска комуникациона инфраструктура

На подручју Општине Врбас, постоји изграђена електронска и комуникациона инфраструктура. Она обухвата мрежу фиксне телефоније, мобилне телекомуникационе мреже, кабловски дистрибутивни систем и интернет провајдере.

3.4.6. Јавно и друго зеленило

Зеленила у општини Врбас није довољно у односу на потребе заштите животне средине и побољшања квалитета живота становништва. Јавне зелене површине, попут паркова, дрвореда и зелених појасева, концентрисане су углавном у урбаним деловима, док су руралне средине знатно сиромашније у погледу организованог зеленила.

Врбас, као највеће насеље, има неколико значајних јавних зелених површина, али је њихова уређеност и одржавање неуједначено. Улице су делимично озелењене, а неке зоне немају довољно засада који би смањили утицај саобраћаја и других извора загађења.

У околним насељима јавне зелене површине су још мање развијене. Осим неколико паркова и дрвореда дуж главних саобраћајница, зелени појасеви уз реку и канале су углавном недовољно искоришћени.

3.4.7. Обновљиви извори енергије

Тренутно је у изградњи соларна електрана која се гради у оквиру грађевинског подручја насеља Куцура снаге 75 MW. Соларна електрана ће интегрисати пет мањих јединица названих „Сунчица 1” на катастарској парцели број 1915/85 к.о. Куцура, „Сунчица 2” (на катастарској парцели број 1912/121 к.о. Куцура), „Сунчица 3” (катастарској парцели број 1912/1 к.о. Куцура), „Сунчица 4” (на катастарској парцели број 1915/313 к.о. Куцура), „Сунчица 5” (на катастарским парцелама број 1912/111, 191/112, 1912/113, 1912/114 и 1912/115 к.о. Куцура). Све јединице су међусобно једнаке и свака од њих садржи 21800 соларних панела типа са укупном прикључном снагом од 15042 kWp.

Поред наведене соларне електране и треба поменути и малу соларну електрану МСЕ „Vin Farm Ravno Selo” на катастарској парцели 4621 у к.о. Равно Село укупне снаге 60kW на крову објекта на комплексу фарме.

На парцели 3866/2 у к.о. Равно Село егзистира биогасно постројење за производњу електричне енергије – биоенергана, укупне производне снаге 0,2MW док је на катастарској парцели 4006/1 к.о. Врбас-град изграђено биогасно постројење снаге 2,4 MW.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување животне средине.

3.5. КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ПРИРОДНА ДОБРА

3.5.1. Културно наслеђе

Увидом у доступне податке може се констатовати да се посматрано подручје развијало у континуитету од праисторије, захваљујући добром географском положају и особинама тла.

Први материјални трагови присуства, односно прва насеља на овом подручју јављају се око 5000 године пре нове ере. У другој половини IV века, доласком Келта на ова подручја, почиње се са масовном израдом гвозденог оруђа и оружја и ковањем новца. Од I века територија општине Врбас је под директним утицајем римске цивилизације. Истовремено долази до насељавања припадника различитих народа (Сармати, Авари, Франци, Бугари и Угари) све до X века. У писаним изворима први пут се, на посматраном подручју, помиње средњовековно насеље Orbazpalotaya 1387. године. Врбас је у XIX веку, захваљујући прокопавању канала и изградњи железничке пруге постао велики индустријско-занатски и трговачки центар.

На територији општине Врбас налази се укупно 10 непокретних културних добара.

Табела 10. Преглед непокретних културних добара

Културна добра по врсти	Културна добра по значају			Укупно по врсти	Укупно НКД
	Културно добро изузетан значај	Културно добро велики значај	Културно добро		
СК	-	3	4	-	10
ПКИЦ	-	-	-	-	
АН	-	1	1	-	
ЗМ	-	1	-	-	

3.5.2. Природна добра

Општина Врбас нема велики број формално заштићених природних добара, али њена територија обухвата значајне природне елементе као што су еколошки коридори, водотокови и вредне биљне и животињске заједнице.

Природна добра обухватају еколошке коридоре и значајне природне целине које су стављене под заштиту (Паркови природе, Споменици природе, Станишта строго заштићених и заштићених врста од националног значаја и др.).

Очување флоре и фауне биће омогућено одговарајућим управљањем заштићеним природним подручјима, очувањем отворених простора као дела ширег еколошког система и успостављањем биолошких коридора који ће подржати стабилност животињских популација и ширење врста. У даљим фазама израде Просторног плана биће дефинисани званични услови и смернице за развој и заштиту укупног биодиверзитета подручја.

3.6. СТАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Подручје општине Врбас спада у подручја са локалитетима деградиране животне средине, са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота⁶. Извори загађења су бројни и разноврсни: велики индустријски загађивачи, отпадне комуналне и индустријске воде, депоније комуналног отпада, пољопривреда, саобраћај итд.

За тачно и поуздано утврђивање стања у погледу степена загађења на подручју општине, неопходно је успоставити систем праћења стања животне средине ваздуха, вода и земљишта, као и биодиверзитета.

⁶ Анализа стања животне средине, ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ВРБАС ЗА ПЕРИОД 2022-2030, Нацрт

На подручју општине Врбас, управљање комуналним отпадом у надлежности ЈКП „Комуналац Врбас“. На територији општине годишње се генерише преко 14000 тона отпада, а ЈКП „Комуналац“ годишње сакупи 13403 тона отпада, односно око 37 тона отпада дневно. Сва насеља општине покривена су сакупљањем комуналног отпада, са покривеношћу од 92,6%. Сакупља се отпад пореклом из домаћинства, јавних предузећа и привредних субјеката, из свих насељених места општине, и одлаже на главну депонију, која се налази ван градског језгра, поред пута Нови Сад – Врбас.

Главна депонија је несанитарна и налази се у непосредној близини Великог бачког канала, па процедурне воде са депоније доспевају до Великог бачког канала и додатно га загађују. Око главне депоније нема заштитне оградe, а отпад различитог порекла депонује се без сепарације (примарно се одваја само ПЕТ амбалажа).

Осим главне депоније, постоји више дивљих депонија/сметлишта који се спонтано стварају у насељима општине (Куцура, Савино Село, Равно Село, Змајево, Бачко Добро Поље, Врбас). Дивље депоније/сметлишта се чисте, од стране ЈКП „Комуналац“, али се константно стварају нове на другим местима, или на месту очишћених површина, што значајно загађује земљиште, подземне воде, али и ваздух. Рециклажни центар не постоји, али је у плану његова изградња⁷.

Увидом у Регистар севесо постројења на територији Републике Србије, Министарства заштите животне средине, утврђено је да се на територији обухвата Плана налази једно севесо постројења нижег реда, Производни центар „Врбас“ Колонија шећеране, Врбас.

4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Визија и принципи просторног развоја проистичу из визија и принципа просторног развоја Републике Србије, односно Просторног плана Републике Србије и других просторних планова вишег реда (Регионални просторни план АП Војводине и Просторних планова подручја посебне намене који се у целини или делимично простору на територији општине Врбас) и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу.

Основни циљ израде Просторног плана јесте преиспитивање важећих планских решења у контексту нових развојних капацитета општине, као и преиспитивање и дефинисање граница грађевинских подручја, површина јавне намене, услова уређења и правила грађења за планиране намене, инфраструктурно опремање грађевинског земљишта утврђивањем траса, коридора и капацитета за саобраћајну, енергетску и комуналну инфраструктуру.

Просторни план треба да дефинише основне смернице политике просторног развоја општине Врбас и стратешког оквира за предузимање мера и примену највиших стандарда, како би се обезбедио одржив, паметан, инклузиван и равномеран развој општине, у циљу већег степена валоризације, како територијалног и људског ресурса, тако и природних и створених вредности подручја.

Циљеви у области **демографског развоја** су:

- одржавање стационарног становништва,
- прилагођавање демографским променама,
- сузбијање неповољних демографских токова и ублажавање миграција, нарочито емиграционих токова и стварање позитивног окружења за постизање позитивних имиграционих токова,

⁷ Анализа стања животне средине, ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ВРБАС ЗА ПЕРИОД 2022-2030, Нацрт

- оснаживање дневних миграција,
- достизање нивоа стопе укупног фертилитета од 1,85 детета по жени у року од 10-15 година,
- јачање веза на релацији село - урбани центар,
- стварање квалитетног окружења за улагање у јачање и развој људског капитала,
- даљи развој социо-економских структура становништва.

Циљеви у области **социјалног развоја и мрежа јавних служби** су:

- побољшање доступности и квалитета јавних служби, посебно у руралним подручјима, подручјима са ниским густинама насељености и за рањиве/осетљиве категорије становништва,
- остваривање минималних стандарда квалитета услуга од јавног интереса,
- постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга од општег интереса,
- потпуни обухват деце обавезним основним образовањем,
- унапређење квалитета и ефикасности науке, технолошког развоја и иновација,
- обезбеђење лакше доступности услуга здравствене заштите грађанима и унапређење примарне здравствене заштите,
- повећање обухвата и квалитета социјалне заштите,
- унапређење услова и капацитета рада установа културе,
- унапређење објеката намењених за развој спорта, уз јачање свести о важности редовне физичке активности,
- повезивање спортских активности и програма са сродним и компатибилним секторима, као што су образовање, туризам и слично,
- подстицање оснивања и функционисања поливалентних центара и различитих услуга дневних центара и активности у области социјалне заштите, културе и других програма,
- подршка и ангажман локалне заједнице за унапређење система стамбене подршке за домаћинства која нису у могућности да самостално на тржишту обезбеде одговарајући стан.

Циљ у области **привреде** је:

- развој привредних активности (индустрије, пољопривреде, енергетике, туризма и др.) у складу са предностима, потребама и реалним могућностима складнијег и просторно, ресурсно, енергетски и еколошки рационалнијег економског и социјалног развоја општине Врбас.

Са аспекта развоја **туризма**, основни циљеви су:

- валоризација природних и антропогених вредности на простору општине Врбас,
- дефинисање приоритетних туристичких производа/облика туризма,
- планирање садржаја и активности у циљу повећања туристичког промета и прихода од туризма,
- стварање планских услова за туристичко опремање простора потребном туристичком инфраструктуром и сигнализацијом,
- имплементирање међународно постављених стандарда, развојних планова и стратегија, који се односе на политику, циљеве и средства за планирање одговорног и одрживог развоја туризма.

Основни циљеви у области **саобраћајне инфраструктуре** су:

- стварање планског основа за развој свих облика саобраћаја како би се подстакло развој руралних подручја и спречила депопулација села,
- будућа саобраћајна мрежа општине Врбас треба у будућности да буде сегмент саобраћајне мреже Војводине на нивоу перспективних интеррегионалних повезивања овог простора са окружењем,
- изградња нових саобраћајних капацитета на путном правцу граница Румуније-Кикинда – Нови Бечеј - Бечеј – Србобран – Врбас - Кула - Сомбор – граница

Мађарске, чијом реализацијом ће се остварити нова попречна веза (исток-запад) и значајно минимизирати трошкови транспорта,

- формирање затвореног система општинских путева како би се насељима обезбедила доступност из више праваца.

У области **водопривреде**, на подручју општине Врбас систематизовани су следећи циљеви:

- дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја,
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода,
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи,
- очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода, при чему се и други системи (урбани, привредни, инфраструктурни итд.) упућују како да усмере свој развој да би се заштитили од штетног дејства вода,
- унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде,
- заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема, антиерозионог газдовања шумама, унапређења природних и створених ресурса и вредности.

У области **енергетске инфраструктуре** циљеви су:

- стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедни енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије,
- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергетских објеката,
- смањење негативних утицаја на животну средину подразумева модернизацију енергетских објеката укључујући ревитализацију и технолошко унапређење постројења за заштиту животне средине у циљу достизања стандарда ЕУ и норми дефинисаних међународним споразумима,
- супституција електричне и топлотне енергије, енергијом произведеном из обновљивих извора,
- смањење губитака и подизање нивоа енергетске ефикасности производње, транспорта, преноса, дистрибуције и коришћења енергије на свим нивоима,
- обезбедити квалитетну и сигурну испоруку електричне енергије диктирану потрошњом у наредном периоду за све потрошаче на подручју Општине,
- у потпуности ревитализовати преносну мрежу,
- обезбедити коридоре за нову преносну мрежу,
- обезбедити довољан капацитет трафостаница 110/20kV,
- реконструисати постојећу мрежу и изградити нову 20 kV у складу са потребама,
- обезбедити квалитетну и сигурну дистрибуцију и транспорт природног гаса за све потрошаче на подручју општине Врбас,
- обезбедити коридоре за нову дистрибутивну гасоводну мрежу,
- ускладити коридоре планиране термоенергетске инфраструктуре са другим инфраструктурним објектима,
- реконструисати постојећу гасоводну инфраструктуру у складу са потребама.

У области **електронских комуникација** циљеви су:

- омогућавање доступности савремених електронских комуникационих сервиса на целокупној територији општине Врбас и просторна покривеност поштанским чворовима, уз примену савремених технолошких решења свим грађанима, уз задовољење потреба специфичних друштвених група, укључујући особе са инвалидитетом, старије и социјално угрожене кориснике,
- обезбеђивање међуповезивања електронских комуникационих мрежа и услуга, односно оператора, под равноправним и узајамно прихватљивим условима,
- висок ниво заштите интереса потрошача у односу са операторима,
- стално унапређење квалитета услуга електронских комуникација,
- обезбеђивање могућности крајњих корисника да, приликом коришћења јавних комуникационих мрежа и услуга, слободно приступају и дистрибуирају информације, као и да користе апликације и услуге по њиховом избору,
- обезбеђивање високог нивоа заштите података о личности и приватности корисника,
- осигуравање безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга.

У области **обновљивих извора енергије** (ОИЕ) и **енергетске ефикасности**:

- развој и организовано коришћење ОИЕ,
- штедња енергије,
- коришћење енергетски ефикасне савремене опреме и уређаја и
- енергетски ефикасна градња са употребом савремених енергетски ефикасних материјала.

У области **заштите и презентације културног наслеђа** општи циљеви су:

- валоризација, заштита и презентација непокретног културног наслеђа, уређење његове заштићене околине и контактеног подручја, заштита и презентација нематеријалног наслеђа као интегралног дела градитељског наслеђа и амбијента;
- успостављање локалног и регионалног идентитета у складу са европским стандардима заштите где је културно наслеђе развојни ресурс.

У контексту **заштите животне средине** и одрживог развоја предметног простора, основни циљеви су:

- заштита, очување и рационално коришћење постојећих природних вредности и природних ресурса, посебно воде, ваздуха и земљишта,
- минимизација негативних утицаја антропогених активности на простор у обухвату Просторног плана,
- поштовање ограниченог капацитета животне средине на осетљивим и еколошки значајним локалитетима, као и на територији насеља где постоје одређени антропогени притисци на природне ресурсе,
- санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја, пре свега неуређених депонија, експлоатационих поља минералних сировина, као и других деградираних простора,
- примена најбољих доступних технологија - БАТ технологија (Best Available Techniques) при реконструкцији старих и изградњи нових постројења чији би утицај могао да се одрази на подручје у обухвату Просторног плана,
- успостављање континуираног праћења стања чинилаца животне средине (воде, ваздуха, земљишта и буке) и биомониторинга,
- одлагање комуналног и осталих категорија отпада, као и елиминација сточних лешева, у складу са Програмом управљања отпадом 2022. – 2031., законима и важећим правилницима;
- минимализација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности од елементарних непогода и технолошких удеса.

5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА

5.1. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА ЗА ТЕРИТОРИЈУ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, БИЛАНС ПОВРШИНА

Територија општине Врбас заузима површину од око 37555,01ха односно 375,6 km² и подељена је на 8 катастарских општина. На простору општине Врбас исказане су четири основне намене земљишта: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште. Намена простора са билансом површина (постојеће и планирано), дата је у табели бр. 11. „Биланс планиране намене земљишта“ за територију општине Врбас.

Приликом израде Нацрта планског документа и потпуног сагледавања простора и потреба, десиће се и измене у приказаном билансу површина.

Површине катастарских општина као и њихове границе, неће се мењати. Постоји могућност промене границе грађевинских подручја изван грађевинских подручја насеља кроз израду Нацрта планског документа.

Све планиране измене дешаваће се у сврху очувања пољопривредног земљишта.

Подаци који су дати у табели бр. 11 очитани су са графичког прилога „Граница Просторног плана са планираном претежном наменом површина“.

Табела 11. Биланс планиране намене земљишта

Р.Б.	Намена земљишта	Постојеће	
		ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	31596,2	84,1
2.	Шумско земљиште	66,8	0,2
3.	Водно земљиште	823,0	2,2
4.	Грађевинско земљиште	5069	13,5
	4.1. Грађевинско земљиште у грађевинском подручју	3473,3	-
	4.2. Грађевинско земљиште изван грађевинског подручја	1595,7	-
Σ	Укупна површина обухвата Просторног плана	37555,01	100,0

Према основним категоријама коришћења земљишта за плански период, простор у обухвату Просторног плана у највећој мери биће намењен пољопривредном земљишту затим следе површине под грађевинским земљиштем док површине под водним и шумским земљиштем заузимају знатно мањи удео у укупној површини општине.

Пољопривредно земљиште чини око 84,1% од укупне територије општине Врбас. У планском периоду ће се највећим делом користити као обрадиво пољопривредно земљиште (ратарска производња), а значајне су и воћарско-виноградске као и површине под пашњацима. Незнатне површине користе се као атарски путеви и заштитно зеленило око канала Бечеј-Богојево. Треба напоменути да на пољопривредном постоје одређене површине под самониклим шумама. На основу анализе простора општине Врбас те површине заузимају око 96,4ха што чини око 0,3% територије општине Врбас.

Шумско земљиште заузима јако мале површине на територији општине Врбас 0,2%. У планском периоду посебну пажњу треба посветити ка шумским површинама.

Водно земљиште чини око 2,2% територије општине, чине га канали основне каналске мреже хидросистема Дунав-Тиса-Дунав, мелиорациони канали односно детаљна каналска мрежа, заштитно зеленило на водном земљишту и каналисана река Јегричка.

Грађевинско земљиште - У планском периоду, на територији општине Врбас, грађевинско земљиште представљаће грађевинско земљиште у грађевинском подручју односно грађевинска подручја седам насеља (Врбас, Бачко Добро Поље, Змајево, Косанчић, Куцура, Равно Село и Савино Село) и грађевинско земљиште изван грађевинских подручја насеља (викенд зоне, радне површине у функцији примарне пољопривредне производње, радне површине, површине у функцији електроенергетске и термоенергетске инфраструктуре, салаши, комуналне површине (трансфер станица са рециклажним двориштем и компостилиштем) и гробља изван грађевинског подручја, део простора изван граница грађевинског подручја насеља намењен за измуљавање канала Врбас-Бездан (део простора за изградњу управних и техничких објеката комплекса и део простора за привремено складиштење муља и солидификата), површине у функцији услужних делатности (бензинска пумпа и мотел) и површине за саобраћајну инфраструктуру).

5.2. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА У НАСЕЉУ ЗА КОЈЕ СЕ РАДИ УРЕЂАЈНА ОСНОВА, ПРЕДЛОГ ОСНОВНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТАРА И БИЛАНС ПОВРШИНА

Грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Косанчић (КО Косанчић) ће се током израде Нацрта Просторног плана анализирати и у зависности од потреба корисника простора, кориговати у односу на грађевинско подручја насеља, дефинисано Просторним планом општине Врбас из 2011. године.

На основу валоризације постојећег стања, природних и створених услова, просторно-планске документације, специфичности насеља и демографских кретања, дефинисана је планирана намена површина.

Површине за породично становање заузимају највећи део површине насеља

Табела 12. Биланс планиране намене површина за насеље Косанчић

Р. бр.	Планирана намена површина у грађевинском подручју насеља Косанчић	ha	a	m ²	%
1.	Саобраћајне површине	0	45	35	3,4
2.	Зелене површине	0	94	49	7,2
3.	Мелиорациони канал	0	18	08	1,5
4.	Површине за породично становање са пољопривредом	11	53	67	87,9
Σ	Планирано грађевинско подручје насеља	13	11	59	100,00

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Позитиван ефекат реализације планских поставки које произилазе из планских решења односе се на валоризовање потенцијала, њихово планско унапређење и одрживо коришћење.

Просторним планом ће се обезбедити основне смернице политике просторног развоја територије јединице локалне самоуправе Врбас у смислу дефинисања будуће дугорочне визије и стратегије које ће омогућити предузимање мера у циљу оних елемената који су важни са аспекта повећања територијалног капитала и очувања вредности карактера предела, односно оних карактеристика које формирају идентитет општине Врбас.

Користећи своје компаративне предности, а имајући у виду укупне и посебне потенцијале општине Врбас, основни развојни приоритет треба да буде ревитализација укупне привреде и развој ефикасне привредне инфраструктуре, уз активну и атрактивну политику привлачења инвеститора, као и императив заштите и очувања животне средине, а све у циљу побољшања квалитета живота становништва.

Очекивани ефекти планирања у погледу коришћења уређења и заштите **пољопривредног земљишта и развоја пољопривреде** односе се на очување површина и квалитета пољопривредног земљишта ради обезбеђивања хране високе здравствене вредности, повећања извозне конкурентности, обнављање, очување и побољшање екосистемских услуга руралних подручја, повећање економске ефикасности коришћења земљишних ресурса. Такође, неопходно је унапређење радних површина у функцији примарне пољопривредне производње - објеката фарми, на пољопривредном земљишту, кроз детаљније прописивање ветеринарско-санитарних услова које морају да испуњавају објекти за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића, у погледу изградње и реконструкције

Применом планских решења очекује се усклађивање газдовања малобројним површинама под **шумама** у обухвату Просторног плана са акцентом на одрживи развој у складу са еколошким, економским и социјалним принципима.

Воде и водно земљиште – стварање планског основа за одржавање водног земљишта потребног за редовну употребу водних објеката у јавној својини, одређивање начина коришћења водног земљишта и услова коришћења водног земљишта.

Применом планских решења очекује се прилагођен интензитет употребе земљишта реалним потребама у смислу проширења **грађевинског подручја и грађевинског земљишта**.

Становништво - Очекује се да планска решења утичу на успоравање негативних демографских кретања уз побољшање старосне и образовне структуре становништва.

Применом Просторног плана очекује се функционално, економски, социјално и еколошки уравнотежен **развој насеља**, јачање идентитета насеља на основу културне, природне и привредне матрице, рационално коришћење ресурса, усаглашавање просторно-функционалне матрице сваког насеља са капацитетима средине, разрешавање конфликтних интереса и развојних проблема у простору, подизање квалитета физичког простора, заштита јавног интереса, јавних добара и јавног простора.

Планским решењима треба да се постигне: рационална организација и уређење простора, коришћење простора усклађено са могућностима и ограничењима условљених стеченим антропогеним и природним вредностима, са потребама дугорочног социјалног и економског развоја; дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење; туристичка валоризација културне и природне баштине; обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја; утврђивање мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине.

Израдом Просторног плана биће дефинисани услови и смернице ради обезбеђивања просторних услова за уређење и изградњу **јавних служби** (постојећих јавних служби, недостајућих и обавезних јавних служби, односно јавних служби за које се исказе интерес за њиховим организовањем и економска основа).

Очекивани ефекти планирања у погледу развоја **туризма** су:

- валоризација туристичких потенцијала општине Врбас;
- дефинисање туристичко-рекреативних локалитета уз очување идентитета простора и животне средине за различите типове туристичко-рекреативних комплекса;

- остваривање концепта одрживог развоја туризма, приходавање од туризма, отварање нових радних места;
- усклађивање туристичког развоја са заштитом природног и културног наслеђа;
- утврђивање просторног размештаја туристичких локација, објеката и праваца кретања туриста са ревитализацијом и изградњом неопходне инфраструктурне мреже
- развоја руралног и етно-гастрономског туризма, на пољопривредном земљишту у оквиру салаша.

Очекивани ефекти планирања у погледу развоја **привреде** односе се на стварање планског предуслова за бржи и једноставнији просторни развој привредних активности заснованих на принципима одрживог развоја. Приоритет је ревитализација постојећих и развој нових производних капацитета кроз опремање локалитета за развој привреде комуналном инфраструктуром, спровођење мера заштите и усклађивање производних са другим активностима (развој пољопривреде, транзитнисаобраћај, туризам и др.).

Реализацијом плански установљених циљева из домена **саобраћајне инфраструктуре** и њиховом операционализацијом, непосредни ефекти планирања би се рефлектовали кроз:

- савремену саобраћајну мрежу која би, на квалитетан и безбедан начин (без значајно негативног утицаја), обезбеђивала доступност и приступ до свих просторних целина и садржаја;
- успостављања нових интеррегионалних просторних веза, преко новопланираног путног правца Кикинда - Нови Бечеј – Бечеј - Србобран – **Врбас** - Кула - Сомбор, чиме се омогућује међурегионално повезивање са аутопутем као централним саобраћајним капацитетом;
- примену савремених технологија транспорта и нових приступа у саобраћајном планирању (ПОУМ/SUMP⁸) би омогућила одрживо функционисање саобраћаја у свим режимима и подручјима.

Очекивани ефекти планирања у погледу унапређења начина коришћења простора у обухвату Просторног плана, кроз развој система за **водоснабдевање** су:

- повећање капацитета и квалитета водоснабдевања у складу са потребама корисника;
- одрживо коришћење природних ресурса, уз заштиту и унапређење животне средине;
- просторно-функционална интегрисаност територије општине у шире окружење.

Очекивани ефекти планирања у погледу унапређења начина коришћења простора у обухвату Просторног плана кроз **развој наводњавања** су:

- увећана вредност пољопривредног и другог земљишта и боље тржишне могућности као последице инфраструктурног опремања простора;
- подстицај развоју агро-индустријских комплекса, прехранбене индустрије, остале водoprивредне инфраструктуре, туризма и других привредних активности;
- допринос повећању предеоног диверзитета стварањем нових просторних структура (канал и др.).

Ефекти планирања у домену **електронергетске инфраструктуре** су:

- задовољење основних стратешких циљева у складу са стратегијом развоја енергетике и поуздано снабдевање електричном енергијом свих потрошача;
- обезбеђење коридора и локација електроенергетске мреже и објеката;
- развој и коришћење ОИЕ и повећање енергетске ефикасности.

⁸ ПОУМ/SUMP - Планови одрживе урбане мобилности (Sustainable urban mobility plans) за неко подручје (насеље, град, општина, регион) подразумевају стратешке развојне планове из области саобраћаја. Основни циљ израде ових докумената јесте подстицање одрживог саобраћаја у свим сегментима саобраћајног система обухваћеног подручја. Реализацијом ПОУМ дају се квалитетне стратешке претпоставке за успостављање одрживог транспортног система, где ће бити могуће изабрати активни транспорт – немоторни саобраћај – пешачење и бициклизам, уз јавни превоз путем и пругом, као најприхватљивији и најједноставнији начин одласка с једног места на друго. Поред тога, значајан аспект примене стратегија одрживог урбаног мобилитета, у наредном периоду (смањење негативног утицаја саобраћаја уз повећање квалитета живота и мобилности), се намеће као ултимативни циљ, јер утицај људских активности (прекомерни индустријски развој, огроман раст емисије CO₂, са значајним учешћем саобраћаја у њој) на климу и планетарне ресурсе угрожава цивилизацијски опстанак.

Спровођењем Просторног плана, очекују се следећи општи ефекти просторне организације и уређења **термоенергетске инфраструктуре**:

- резервисање простора за реализацију дистрибутивне гасоводне мреже и објеката који чине његов саставни и функционални део;
- утврђивање зона заштите и спровођење режима заштите по зонама заштите термоенергетске инфраструктуре, са циљем спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему;
- омогућавање планског развоја свих инфраструктурних система који су у непосредном контакту са објектима термоенергетске инфраструктуре;
- максимално очување и мониторинг утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у коридорима термоенергетске инфраструктуре и непосредном окружењу;
- смањење негативних утицаја и ризика у насељима на подручју коридора и његовом непосредном окружењу;
- обезбеђење потреба за енергијом природног гаса у привреди и за потребе становништва, мора да прати и даљи развој дистрибутивне гасоводне мреже;
- проширењем постојеће гасоводне инфраструктуре обезбедиће се редовно, сигурније и економичније снабдевање природним гасом привреде и становништва, као и успостављање нових квалитетнијих услова рада и пословања у привреди који ће допринети јачању привредне конкурентности подручја у обухвату Просторног плана.

Непосредни очекивани ефекти планирања **термоенергетске инфраструктуре** су:

- унапређење квалитета животне средине у насељима са повећањем коришћења гаса као основног енергента и
- континуалан, стабилан, безбедан и економичан транспорт енергента (природни гас, нафта).

Ефекти планирања у домену **електронских комуникација** су:

- равномеран развој савремене мреже електронских комуникација и приступ до сваког корисника уз обезбеђење коридора и локација електроенергетске мреже и објеката.

Контролисаним развојем подручја општине ефекат планирања у области **заштите културног наслеђа** очекује се у смислу организовања активне заштите непокретног културног наслеђа, укључивањем културно-историјских мотива у туристичку понуду и презентацију, интегралном заштитом непокретног културног наслеђа и простора у коме се налази, очување наслеђене урбане структуре амбијенталних и архитектонских вредности.

Непосредни ефекти планирања у домену **заштите природних добара односе се на** усклађивање свих активности на заштићеним подручјима са мерама њихове заштите.

Очекивани ефекти планирања у погледу **заштите животне средине** на простору обухвата Просторног плана односе се на унапређење комуналних услова, као и дефинисање мера и активности у циљу заштите природних ресурса (воде, ваздуха, земљишта), заштићених природних вредности и биодиверзитета, чија ће имплементација кроз процес просторног планирања резултирати одрживим и међусобно усаглашеним планским решењима. Такође и стварање планских услова за унапређење квалитета животне средине адекватним одлагањем отпада и санирањем неуређених депонија.

Очекивани ефекти планирања, у области планирања и уређења простора од интереса за **одбрану земље**, огледају се у стварању планског основа за отклањање могућих узрока негативних последица, као и у заштити становништва и материјалних добара услед ванредних ситуација.

В) ГРАФИЧКИ ДЕО

Г) ПРИЛОГ

Одлука о приступању изради Просторног плана општине Врбас и
Одлука о спровођењу поступка Стратешке процене утицаја на животну средину
Просторног плана општине Врбас

9.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 32/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), члана 9. став 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/24) и члана 14, 36. и 119. Статута општине Врбас („Службени лист општине Врбас“, број 26/2018, 9/2022), по прибављеном мишљењу Комисије за планове број 000559568 2025 09122 004 003 350 068 од 25. фебруара 2025. године, Скупштина општине Врбас, на седници одржаној 20. и 21. марта 2025. године, доноси

О Д Л У К У О ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ВРБАС

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана општине Врбас (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Овом Одлуком утврђује се оквирна граница обухвата Плана, а коначна граница обухвата Плана дефинисаће се нацртом Плана.

Границом обухвата Плана обухваћене су следеће целе катастарске општине: Бачко Добро Поље, Врбас, Брбас-Град, Змајево, Косанчић, Куцура, Равно Село и Савино Село.

Укупна површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Плана износи око 37.555,05 ha.

Графички приказ оквирне границе обухвата планског подручја је саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Плана дате су планским документима вишег реда:

1. Регионални просторни план АПВ („Службени лист АПВ“, број 22/11),
2. Просторни план система продуктовода кроз Републику Србију („Службени гласник РС“, број 19/11),
3. Просторни план подручја инфраструктурног коридора Е-75 Суботица – Београд (Батајница) („Службени гласник РС“, бр. 69/03, 36/10, 143/14 и 81/15, 113/22),

4. Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд-Суботица-Државна граница (Келебија) („Службени гласник РС“, бр. 32/17 и 57/19),
5. Просторни план подручја посебне намене измуљавања, депоновања и ремедијације седимената дела канала Хидросистема ДТД Врбас-Бездан од ушћа у канал Бечеј-Богојево до хидрочвора Врбас („Службени лист АПВ“, број 54/19),
6. Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута IБ реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег)-Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Кикинда-гранични прелаз са Румунијом (Наково) („Службени лист АПВ“, број 35/23),
7. Просторни план подручја посебне намене парка природе „Јегричка“ („Службени лист АПВ“, број 37/24).

Члан 4.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора у обухвату Плана засниваће се на принципима рационалне организације и уређења простора и усклађивању планираних садржаја са могућностима и ограничењима у простору.

Члан 5.

Циљ израде Плана је дефинисање концепције просторног развоја општине Врбас уз преиспитивање важећег планског решења; дефинисање границе грађевинског подручја насеља Косанчић; дефинисање површина јавне намене, услова уређења и правила грађења за планиране намене, инфраструктурно опремање грађевинског земљишта утврђивањем траса, коридора и капацитета за саобраћајну, енергетску и комуналну инфраструктуру, а ван насељених места на територији општине Врбас.

Члан 6.

Концептуални оквир планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја заснива се на обезбеђењу услова за изградњу и планско коришћење простора, уз оптимално коришћење постојећих потенцијала простора, дефинисање планираних намена, правила уређења и грађења, мера заштите и усклађивање са потребама корисника простора.

Структуру основних намена простора и коришћења земљишта у обухвату Плана чини водно, пољопривредно, шумско и грађевинско земљиште.

Члан 7.

Рок за израду Нацрта Плана је 6 (шест) месеци, од достављања обрађивачу плана Извештаја о обављеном раном јавном увиду, достављене студије заштите непокретних културних добара за обухват Плана, односно након истека законског рока за пристизање услова од надлежних органа и организација, и других затражених релевантних података који су неопходни за израду Плана.

Члан 8.

Средства за израду Плана обезбеђује општина Врбас.

Члан 9.

Носилац израде Плана је Одељење за урбанизам и просторно планирање, стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине Општинске управе општине Врбас.

Обрађивач Плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 10.

У складу са мишљењем Покрајинског завода за заштиту споменика културе Петроварадин број 03-107/2-2025 од 12.02.2025. године, постоји потреба да се изради Студија заштите непокретног културног добра у области археологије за предметни обухват Плана.

Рок за израду Студије заштите непокретног културног добра за План износи максимално 12 месеци од дана доношења ове Одлуке.

Члан 11.

После доношења ове Одлуке, носилац израде Плана, организоваће упознавање јавности са општим циљевима и сврхом израде Плана, могућим решењима за развој просторне целине, као и ефектима планирања, у поступку оглашавања раног јавног увида.

Рани јавни увид оглашава се у средствима јавног информисања и у електронском облику на интернет страници јединице локалне самоуправе и на интернет страници доносиоца плана и траје 15 дана. Рани јавни увид почиње даном оглашавања.

Члан 12.

Пре подношења органу надлежном за његово доношење, нацрт Плана подлеже стручној контроли и излаже се на јавни увид.

Излагање Плана на јавни увид оглашава се у дневном листу и локалном листу, као и у електронском односно дигиталном облику на интернет страници органа надлежног за излагање нацрта планског документа на јавни увид (подаци о времену, месту и начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе на План, као и друге информације које су од значаја за јавни увид).

Јавни увид обавиће се излагањем Нацрта Плана, у трајању од 30 дана, у згради општине Врбас, Маршала Тита број 89, и путем интернет странице општине.

Члан 13.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о спровођењу поступка стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана општине Врбаса, а на основу мишљења о потреби спровођења стратешке процене Одсека за заштиту животне средине и енергетски менаџмент Општинске управе Врбас, број 000559568 2025 091122 004 003 350 068 од 20.02.2025. године.

Члан 14.

План ће бити сачињен у 4 (четири) примерка у аналогном и 4 (четири) примерка у дигиталном облику, од чега ће по један примерак потписаних Плана у аналогном облику и по један примерак плана у дигиталном облику чувати у својој архиви Обрађивач, а преостали примерци ће се чувати у органима Општине.

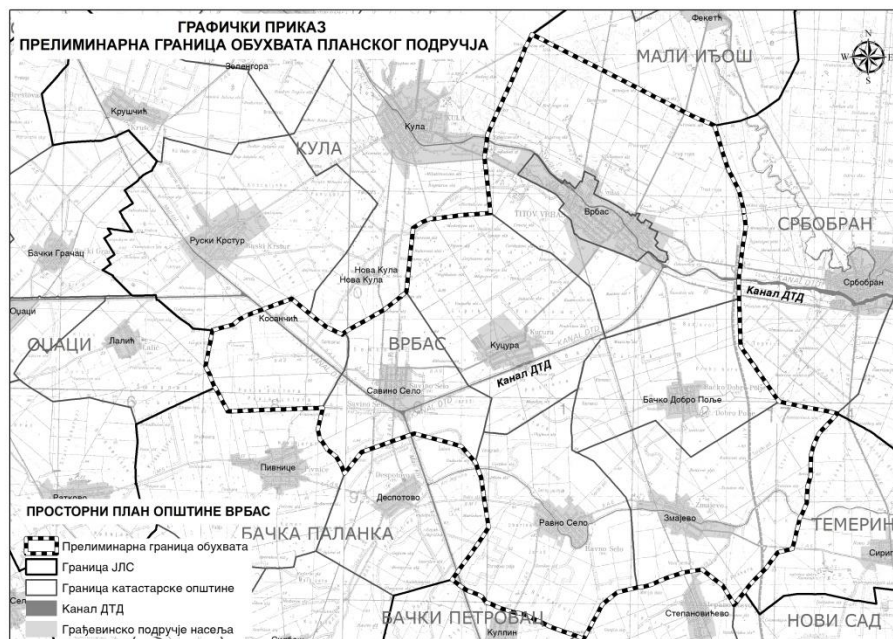
Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Врбас“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВРБАС
Број: 000167052 2025 09122 004 009 060 107- 30
Дана: 21. марта 2025. године
Врбас

Председник Скупштине општине,
Тијана Алексић, с.р.

ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ

10.

На основу члана 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 94/2024), чланова 14, 36. и 119. Статута Општине Врбас („Службени лист Општине Врбас“, број 26/2018, 9/2022), Скупштина општине Врбас, на седници одржаној 20. и 21. марта 2025. године, донела је

О Д Л У К У О СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ВРБАС

Члан 1.

Приступа се спровођењу поступка стратешке процене утицаја на животну средину израде Просторног плана општине Врбас (у даљем тексту: План), на основу мишљења о потреби спровођења стратешке процене Одсека за заштиту животне средине и енергетски менаџмент Општинске управе Врбас, број 000559568 2025 091122 004 003 350 068 од 20.02.2025. године, чији је циљ да се утврди основ за просторни развој и уређење планског подручја, дугорочна пројекција развоја и заштите простора у општини Врбас и оспособљавање свих насељених места за одрживи развој.

Члан 2.

Разлози за спровођење поступка стратешке процене утицаја на животну средину садржани су у Критеријумима за утврђивање могућих значајних непосредних и посредних утицаја на животну средину спровођења планова и програма у Прилогу 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Услови и смернице од значаја за спровођење поступка стратешке процене утицаја на животну средину израде Просторног плана општине Врбас дефинисани су планским документом вишег реда и то: Просторни план подручја посебне намене парка природе „Јегричка“ („Сл. лист АПВ“, број 37/24) и другим одлукама које могу имати утицаја на циљеве очувања и целовитост значајних подручја.

Члан 3.

Питања и проблеми везани за заштиту и унапређивање животне средине у Просторном плану општине Врбас који ће бити разматрани у оквиру Стратешке процене утицаја на животну средину, омогућиће стварање услова за уређење простора у којем се очекује могући значајан утицај на животну средину.

Границом обухвата Плана ће бити обухваћене следеће катастарске општине: Бачко Добро Поље, Врбас, Врбас-град, Змајево, Куцура, Равно Село, Савино Село и Косанчић.

Члан 4.

Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину израде Просторног плана општине Врбас, садржаће законом прописане елементе:

1. полазне основе стратешке процене;
2. опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
3. процену могућих непосредних, посредних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине на предметном подручју;

4. предлог мера предвиђених за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину;
5. одлуку надлежног органа донету у поступку главне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;
6. смернице за спровођење стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
7. програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг);
8. приказ коришћене методологије и тешкоће у изради извештаја о стратешкој процени;
9. приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план и програм;
10. нетехнички резиме информација добијених у оквиру тач. 1)-9) овог става и закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
11. друге податке од значаја за стратешку процену у складу са критеријума за оцену извештаја о стратешкој процени из Прилога 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Члан 5.

Носилац поступка израде Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину израде Просторног плана општине Врбас је Општина Врбас, а израђивач Извештаја је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад.

Рок за израду Извештаја из става 1. овога члана јесте 12 (дванаест) месеци од дана доношења ове Одлуке.

Општинска управа Врбас, Одељење за урбанизам и просторно планирање, стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, односно орган надлежан за припрему планова и програма ће спровести поступак јавног увида и презентације Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину Просторног плана општине Врбас у трајању 30 дана.

Општинска управа Врбас, Одељење за урбанизам и просторно планирање, стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, Одсек за заштиту животне средине ће спровести поступак оцене Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину Просторног плана општине Врбас.

Члан 6.

Ова Одлука је саставни део Одлуке о изради Просторног плана општине Врбас.

Члан 7.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Општине Врбас“.